

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๕/๒๕๕๖

วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายพิเชษฐ สติรชวาล จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ เสนอคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ว่า นายพิเชษฐ สติรชวาล จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือไม่

๑. ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า

๑.๑ นายพิเชษฐ สติรชวาล ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (ขณะยื่นคำร้อง) และเคยดำรงตำแหน่งอื่นอีก ๓ ตำแหน่ง ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๓๕) ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (รัฐบาล พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี) และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง รวม ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วหนึ่งปี

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ครั้งที่ ๖ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ครั้งที่ ๘ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วหนึ่งปี

ครั้งที่ ๙ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อแล้วหนึ่งปี

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงธนาคารต่างๆ บรรษัทเงินทุน และบรรษัทบริหารสินทรัพย์ รวม ๔๑ แห่ง ขอให้ตรวจสอบเงินฝาก หนี้สิน และหลักประกัน ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามบัญชีรายชื่อที่แจ้งไป ปรากฏว่า ธนาคารเครดิต อะกริกอล อินโดสุเอซ (ธนาคารอินโดสุเอซ) มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ธนาคารได้ตรวจสอบรายชื่อลูกค้าของธนาคารกับบัญชีรายชื่อที่ได้รับแล้ว พบว่า นายพิเชษฐ สติรชวาล มีความสัมพันธ์กับธนาคารในฐานะผู้ค้ำประกันของบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด โดยร่วมรับผิดชอบในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมกับบริษัทดังกล่าว เป็นเงินจำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท และธนาคารได้ดำเนินคดีกับนายพิเชษฐ ฯ เสร็จสิ้นแล้ว ตามคำพิพากษาศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ๕๗๕๖/๒๕๒๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๑๒๘/๒๕๓๖ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขดำที่ ๒๘๗๘/๒๕๓๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๕/๒๕๓๗ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕

คดีที่ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา มีคำพิพากษาแล้วดังกล่าว มีธนาคารอินโดสุเอซ เป็นโจทก์ ฟ้องบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด ที่ ๑ นายอภิชัย ศักดิ์ชลาธร ที่ ๒ นางกุลศิริ หรือภิกุลศิริ ศรีมาก ที่ ๓ นายพิเชษฐ สติรชวาล ที่ ๔ และนางประภา วิริยประไพกิจ ที่ ๕ เป็นจำเลย เรื่องตัวเงิน

ศาลแพ่งมีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๖ ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ร่วมกันชำระหนี้ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๔ ต่อปี ในต้นเงินจำนวน ๑๗,๕๒๘,๒๑๑.๖๕ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒.๒๕ ต่อปี ในต้นเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี ในต้นเงินจำนวน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๓) เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยให้ จำเลยที่ ๕ ร่วมรับผิดชอบในต้นเงิน ๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๓.๕ ต่อปี ในต้นเงิน ๑๗,๕๖๘,๐๖๑.๖๕ บาท นับแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ และดอกเบี้ยในอัตราดังกล่าวใน ต้นเงิน ๑๗,๕๒๘,๒๑๑.๖๕ บาท นับแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๔ ต่อปี ในต้นเงิน ๑๗,๕๒๘,๒๑๑.๖๕ บาท นับแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๓ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ กับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๒.๒๕ ต่อปี ในต้นเงิน ๓,๔๗๑,๗๘๘.๓๕ บาท นับแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ว่า ที่ศาลชั้นต้นพิพากษา ให้จำเลยทั้งห้าร่วมรับผิดชอบต่อโจทก์นั้น ศาลอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ทุกข้อฟังไม่ขึ้น ส่วนอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๕ ฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๕ ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลยที่ ๕ โดยกำหนดค่าทนายความ รวม ๕๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ ๕๐,๐๐๐ บาท แทนโจทก์ นอกจากนี้ที่แก้ คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ศาลฎีกามีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ (ศาลแพ่งอ่านคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๘) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

๑.๓ สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕ ถึงผู้ถูกร้องขอให้ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการไม่แสดงหนี้สินที่มีต่อธนาคารอินโดสุเอช จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๘ ในบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ และวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๔ ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ อีกฉบับหนึ่ง ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เตือนให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง

ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ชี้แจงว่า (๑) ผู้ถูกร้องเป็นลูกหนี้ร่วม ไม่ทราบจำนวนหนี้ที่แท้จริงว่าธนาคารอินโดสุเอชได้ไปบังคับเอากับลูกหนี้รายอื่นเป็นจำนวนเงินเท่าใด (๒) ธนาคารอินโดสุเอชได้ฟ้องบังคับคดียึดบ้านที่ผู้ถูกร้องพักอาศัย โดยประเมินราคาไว้ ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องยังทำการร้องขจัดทรัพย์ต่อศาลอยู่ ทำให้ไม่สามารถแจ้งได้เพราะจะมีผลกระทบในการต่อสู้คดี

ในชั้นศาล (๓) ผู้ถูกร้องได้ให้ผู้จัดการและทนายความทำการต่อรอง เพื่อจะชำระหนี้ในส่วนของผู้ถูกร้อง ซึ่งคาดว่าจะสามารถเจรจาได้ ถ้าได้ผลสรุปเกี่ยวกับการประนอมหนี้เป็นประการใด จะได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบ อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ให้นายสมศักดิ์ อัสวระชา เป็นผู้ยื่นหนังสือชี้แจงดังกล่าว

๑.๔ สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕ ถึงธนาคารอินโดซูเอช ขอทราบข้อเท็จจริงและขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมว่า ธนาคารได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา หรือไม่ เมื่อใด และผู้ถูกร้องได้ชำระหนี้ให้กับธนาคารแล้วหรือไม่ หากยังมีได้ชำระ ธนาคารดำเนินการ บังคับคดีกับผู้ถูกร้องแล้วหรือไม่ อย่างไร

ธนาคารอินโดซูเอช มีหนังสือลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๕ แจ้งว่า ธนาคารได้แจ้งให้ผู้ถูกร้อง มาชำระหนี้ให้แก่ธนาคารแล้ว โดยผ่านกระบวนการทางศาล กล่าวคือ หลังจากศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้ว ศาลได้มีคำสั่งถึงจำเลยให้ชำระหนี้แก่ธนาคาร (โจทก์) แต่จำเลยยังเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ตามกำหนดระยะเวลาที่ศาลสั่ง ธนาคาร (โจทก์) จึงได้ร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งบังคับคดี ปราบกฏว่า ศาลแพ่งได้ออกหมาย บังคับคดี ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๕ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ตามคำพิพากษา และต่อมาวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ ผู้แทนโจทก์ได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี ไปยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๔ ผู้ถูกร้อง ทรัพย์สินที่ยึดไว้ ได้แก่

๑) ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๔๕๖๖๘ ตำบลตลาดบางเขน อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ ๑๔.๖ ตารางวา ชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ นายพิเชษฐ สติรชวาล และนางสุรีย์ สติรชวาล ราคาประเมิน ๔๓๘,๐๐๐ บาท

๒) ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๔๕๖๖๕ ตำบลตลาดบางเขน อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ ๑๔.๕ ตารางวา ชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ นายพิเชษฐ สติรชวาล และนางสุรีย์ สติรชวาล ราคาประเมิน ๔๔๗,๐๐๐ บาท

๓) ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๗๔๑ ตำบลตลาดบางเขน อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ ๑ ไร่ ๖๘ ตารางวา ชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ นางสุรีย์ สติรชวาล ราคาประเมิน ๑๔,๐๕๐,๐๐๐ บาท

๔) ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๕๒๐๗ ตำบลตลาดบางเขน อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ ๑ งาน ชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ นางสุรีย์ สติรชวาล ราคาประเมิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๕) ทาวน์เฮ้าส์ ๒ ชั้น เลขที่ ๔๐๐/๔๐ ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๕๖๖๕ และเลขที่ ๔๐๐/๔๑ ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๕๖๖๘ รวม ๒ หลัง ราคาประเมิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๖) บ้านเดี่ยว ๒ ชั้น เลขที่ ๘๑/๒ ตั้งคร่อมอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๗๔๑ และ ๑๕๒๐๗ ราคาประเมิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

นางสุรีย์ สติรชวาล ภรรยาผู้ถูกร้อง ยื่นคำร้องขอจัดทรัพย์สินต่อศาลแพ่ง เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๒ โดยอ้างว่า เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวน ๒ แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๗๔๑ และโฉนดเลขที่ ๑๕๒๐๗ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง คือ บ้านเลขที่ ๘๑/๒ ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าว รวมทั้งได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งในวันเดียวกัน ขอคืนส่วนในเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๕๕๖๖๘ และ ๑๕๕๖๖๕ พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าว ไว้ครึ่งหนึ่งของเงินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดได้

๑.๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ได้พิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๖๘/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ เห็นว่า จากการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ที่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง รวม ๕ ครั้ง ผู้ถูกร้องมิได้แสดงรายการหนี้สิน จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้คนอื่นอีก ๔ คน ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และปรากฏว่า หลังจากที่ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ทำการยึดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง เป็นที่ดินมีโฉนดจำนวน ๔ แปลง โดยนางสุรีย์ สติรชวาล คู่สมรสของผู้ถูกร้อง ได้ยื่นคำร้องขอจัดทรัพย์สินที่ดิน จำนวน ๒ แปลง และร้องขอคืนส่วนที่ดิน จำนวน ๒ แปลง ต่อศาลแพ่ง เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ทราบถึงการเป็นหนี้จำนวนดังกล่าว มาตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ แล้ว ก่อนที่จะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และได้รับรู้ถึงการเป็นหนี้ดังกล่าวโดยตลอด จากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ทำการยึดทรัพย์สิน (ที่ดิน) โดยได้มีการร้องขอจัดทรัพย์สินที่ดิน และร้องขอคืนส่วนที่ดินต่อศาลแพ่งแต่ในการยื่นบัญชี ฯ ผู้ถูกร้องมิได้แสดงรายการหนี้สินจำนวนนี้แต่อย่างใด ผู้ถูกร้องเพียงแต่ระบุในสำเนาเอกสารประกอบในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๒ ว่า หนี้สินการค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต “๓. การค้ำประกันบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด กับธนาคารเครดิต อะกริกอล อินโดสุเอซ” เท่านั้น โดยมีได้ระบุว่ามิหนี้ตามสัญญาค้ำประกันในเรื่องใด จำนวนเท่าใด และไม่แนบเอกสารหลักฐานประกอบทั้งที่ผู้ถูกร้องทราบดีอยู่แล้วในขณะที่ยื่นบัญชี ฯ ว่า ตนมีหนี้สินตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ต้องผูกพันอยู่เป็นจำนวนเท่าใด นอกจากนี้ เมื่อสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕ ขอให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงในหนี้สินดังกล่าว ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องหนี้สินดังกล่าวแต่ปรากฏว่าในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องก็ยังมิได้แสดงรายการหนี้สินจำนวนดังกล่าวไว้ในบัญชี ฯ เพียงแต่ระบุในสำเนาเอกสารประกอบเช่นเดียวกับการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘

ผู้ร้องเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการหนี้สินดังกล่าวว่า ไม่สามารถแจ้งรายการหนี้สินดังกล่าวได้ เพราะจะมีผลกระทบในการต่อสู้คดีในชั้นศาล นั้น เป็นการยอมรับว่ามีเจตนาที่จะปกปิดรายการหนี้สินจำนวนดังกล่าวไว้ เพื่อประโยชน์ของตนในการต่อสู้คดีในชั้นศาล นอกจากนี้ คำชี้แจงของผู้ถูกร้องก็ไม่สมเหตุสมผล เนื่องจากศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ผู้ถูกร้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเป็นจำนวนหนี้ที่แน่นอนแล้ว ซึ่งเจ้าหนี้จะเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้คนใดคนหนึ่ง ลั่นเชิงหรือแต่โดยส่วนก็ได้ การต่อสู้คดีในชั้นศาลในการบังคับคดีเป็นการต่อสู้ในเรื่องกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินที่ถูกบังคับคดีเท่านั้น หากใช้การต่อสู้ในมูลหนี้เดิมที่ถึงที่สุดแล้ว อันจะเป็นเหตุให้ต้องปกปิดไว้ไม่ที่ประชุมของผู้ร้องจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ ด้วยคะแนน ๕ เสียง ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี รวม ๕ ครั้ง แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ต่อไป

๒. ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด และส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐

๓. ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ ได้แย้งว่า

๓.๑ ผู้ร้องมิได้บรรยายคำร้อง ลำดับข้อเท็จจริงให้เห็นว่า “ความจงใจ” ของผู้ถูกร้องในการยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ “ความจงใจ” ที่จะปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ นั้น เกิดขึ้นตั้งแต่ตอนใด หรือเกิดขึ้นในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งใด จากที่ยื่นต่อผู้ร้อง จำนวน ๕ ครั้ง ทำให้คำร้องมีความเคลือบคลุม ผู้ถูกร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง

๓.๒ ผู้ร้องไม่จัดทำรายงานผลการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง ถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ และเป็นผลให้การดำเนินการของผู้ร้องในคดีนี้เป็นโมฆะ

๓.๓ ผู้ร้องเพิ่งทำหนังสือถึงธนาคารอินโดสุเอซ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ และได้รับแจ้งจากธนาคารดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่า ผู้ถูกร้องมีความรับผิดชอบกับธนาคาร ในฐานะผู้ค้ำประกันตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา เท่านั้น แล้วนำเอาข้อมูลที่ได้รับไปตรวจสอบย้อนหลังกับการยื่นบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องที่ยื่นมาก่อนหน้านั้นทุกครั้ง ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ ขาดความเที่ยงธรรมและประสงคร้ายต่อผู้ถูกร้อง

๓.๔ ผู้ร้องไม่มีความบริสุทธิ์ใจในการตรวจสอบบัญชี ๑ ของผู้ถูกร้อง เพราะไม่ได้ทักท้วงหรือให้คำแนะนำใดๆ แก่ผู้ถูกร้อง กรณีการยื่นบัญชี ๑ มีความผิดพลาดและบกพร่อง ทั้งๆ ที่การไม่ได้แสดงรายการหนี้สินที่ผู้ถูกร้องค้างประกันผู้อื่นลงในบัญชี ๑ เป็นเรื่องเล็กน้อย และรายการหนี้ค้างประกันเช่นนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเสียประโยชน์ต่อผู้ใด

๓.๕ ผู้ถูกร้องไม่ได้ตั้งใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เพราะ

๓.๕.๑ ผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตใจว่า หนี้ค้างประกันผู้อื่นยังเป็นหนี้ที่ไม่แน่นอนและไม่จำเป็นต้องยื่นแสดงไว้ในบัญชี ๑ เนื่องจากผู้ถูกร้องได้รับแจ้งจากลูกหนี้ (บริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค จำกัด) ตลอดเวลาว่า กำลังเจรจากับธนาคารเจ้าหนี้อยู่ หากลูกหนี้สามารถเจรจาทำความตกลงชำระหนี้กับธนาคารเจ้าหนี้ได้สำเร็จ ผู้ถูกร้องในฐานะผู้ค้ำประกันก็จะไม่มีหนี้อะไรต้องรับผิดชอบ ประกอบกับหนี้รายนี้ผู้ค้ำประกันที่ถูกฟ้องให้ร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้มีทั้งหมด ๔ คน ผู้ถูกร้องเข้าใจในขณะนั้นว่าตัวเลขยอดหนี้ยังไม่อาจกำหนดได้แน่นอน เพราะธนาคารอาจบังคับชำระหนี้จากลูกหนี้ชั้นต้นก่อน ซึ่งหากไม่พอค่อยมาเฉลี่ยเอากับผู้ค้ำประกันคนอื่น ๆ ต่อไป

๓.๕.๒ ผู้ถูกร้อง รวมทั้งนายสมศักดิ์ อัสวเรชา ที่เป็นผู้จัดทำบัญชีให้แก่ผู้ถูกร้องต่างมีความเข้าใจว่า หนี้ค้างประกันที่ยังไม่สามารถยืนยันตัวเลขแน่นอนได้ ไม่จำเป็นต้องยื่นแสดงในบัญชี ๑ หากผู้ถูกร้องระบุตัวเลขหนี้ลงไป ไม่ว่าจะป็นจำนวนเท่าใดก็ตาม ต่อมาปรากฏว่า ลูกหนี้สามารถเจรจากับเจ้าหนี้ได้ หรือมีการชำระหนี้ไปบางส่วนแล้ว การระบุยอดหนี้ดังกล่าวในบัญชี ๑ อาจเป็นเรื่องยื่นเท็จได้

๓.๕.๓ ในเอกสารคำอธิบายการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และ การกรอกรายการ ของสำนักงาน ป.ป.ช. มีใบแทรกเป็น คำแนะนำในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จำนวน ๑ ฉบับ มีคำแนะนำทั้งหมด ๑๕ ข้อ โดยข้อที่ ๑๕ มีข้อความว่า “กรณีการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน” ซึ่งยิ่งทำให้ผู้ถูกร้องเชื่อโดยบริสุทธิ์ใจว่า ความเข้าใจเรื่องการไม่แจ้งหนี้ค้างประกันของตนนั้น ถูกต้องแล้ว

๓.๕.๔ ผู้ถูกร้องเข้าใจโดยสุจริตว่า ภาระค้ำประกันของตนน่าจะหมดไปแล้วหลังจากที่ได้รับแจ้งจากนางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกันคนที่ ๔ (และเป็นจำเลยที่ ๕ ในคดี) เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ว่า นางประภา ๑ ได้ชำระเงินให้แก่ธนาคารแล้ว จำนวน ๔๔,๕๓๖,๑๕๐.๘๕ บาท เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

๓.๕.๕ ผู้ถูกร้องได้รับคำแนะนำจากทนายความคนหนึ่งว่า กรณีค่าประกันของผู้ถูกร้อง ซึ่งถือเป็นหนี้อันไม่แน่นอนนั้น ควรแจ้งให้ผู้ร้องทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน ดังนั้น ในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘ ผู้ถูกร้องจึงได้จัดทำรายการหนี้สินเพิ่มเติมแจ้งเป็นเอกสารประกอบบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง ว่า ผู้ถูกร้อง มีหนี้สินการค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต รวม ๖ รายการ โดยได้แจ้งเหตุผลไว้ด้วยว่าเป็นการแจ้งให้ทราบก่อนในเบื้องต้น เพราะในขณะนั้น ยังไม่ทราบว่าหนี้สินที่เกิดขึ้นจะเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากความเข้าใจของผู้ถูกร้องที่มองตัวเลขสุดท้ายที่ผู้ถูกร้องในฐานะผู้ค้ำประกันจะต้องชำระหนี้ในที่สุดเป็นหลัก เป็นความเข้าใจที่อยู่บนพื้นฐานของความสุจริต เป็นการแสดงเจตนาในเรื่องภาระค้ำประกันที่ตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ร้องทราบ และสามารถนำไปตรวจสอบได้ รวมทั้งสามารถหาข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามอำนาจที่ตนมีอยู่ตามกฎหมาย

๓.๕.๖ หลังจากผู้ถูกร้องแสดงเจตนาโดยแจ้งรายการหนี้สินเพิ่มเติม กรณีหนี้ค้ำประกันในเอกสารประกอบการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘ แล้ว ก็ไม่เคยได้รับคำแนะนำใดๆ จากผู้ร้อง หรือเจ้าหน้าที่ของผู้ร้อง จนถึงกำหนดเวลาที่ผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชี ฯ เป็นครั้งที่ ๙ ซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้ยื่นรายการหนี้สินเพิ่มเติมประเภทหนี้สินการค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตตามข้อความเดิมอีกครั้งหนึ่ง เป็นการแสดงเจตนาว่า ผู้ถูกร้องตั้งใจจะแจ้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบของผู้ร้องจริงๆ

๓.๖ นอกจากนั้น ผู้ถูกร้องยังได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ร้อง และกล่าวหาผู้ร้องด้วย ดังนี้

๓.๖.๑ ที่ผู้ร้องกล่าวหาว่า หลังจากศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ผู้ถูกร้องต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ และมีการบังคับคดียึดทรัพย์ผู้ถูกร้อง ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๓๕ แต่ผู้ถูกร้องมิได้แสดงรายการหนี้สิน จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๑ และครั้งต่อๆ มา จะระบุก็แต่เพียงว่ามีหนี้ค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (ซึ่งมีรายการหนี้ของธนาคารอินโดสุเอชรวมอยู่ด้วย) ในสำเนาเอกสารประกอบการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘ เท่านั้น โดยมีได้ระบุว่า เป็นหนี้ตามสัญญาค้ำประกันในเรื่องใด จำนวนเท่าใด และไม่แนบเอกสารหลักฐานประกอบ ทั้งที่ผู้ถูกร้องทราบดีว่า ตนมีหนี้ตามคำพิพากษาผูกพันอยู่จำนวนเท่าใด นั้น ผู้ถูกร้องขอชี้แจงว่า (๑) รายละเอียดที่ยื่นดังกล่าว เพียงพอที่ผู้ร้องจะสามารถทำการตรวจสอบต่อไปได้ แต่ผู้ร้องจงใจละเลย (๒) การไม่กรอกรายละเอียดลงในบัญชี ฯ แต่ระบุในสำเนาเอกสารประกอบการยื่น หากจะมองว่าผิด ก็เพียงกรอกรายการผิดแบบเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นข้อบกพร่องที่อาจแก้ไขได้ (๓) หากคำแนะนำในการยื่นบัญชี ฯ ข้อ ๑๕ ของผู้ร้อง เป็นสิ่งที่ถูกต้อง หนี้สินค้ำประกันรายการนี้ อยู่ภายใต้คำแนะนำข้อ ๑๕ ดังกล่าวหรือไม่

๓.๖.๒ ผู้ถูกร้องมีข้อสังเกตอันสำคัญที่แสดงว่า ผู้ร้องมิได้ดำเนินการตรวจสอบผู้ถูกร้อง ด้วยความเที่ยงธรรม คือ

๑) นับจากผู้ร้องรับทราบเรื่องภาระค้ำประกันของผู้ถูกร้องจากธนาคารอินโดสุเอชแล้ว แทนที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ผู้ร้องกลับมีหนังสือถึงผู้ถูกร้องถึง ๒ ครั้ง ขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริง

๒) ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นรายการหนี้สินของธนาคารอินโดสุเอชในบัญชี ฯ เพียง ๓ ครั้ง เท่านั้น ผู้ถูกร้องไม่เคยได้รับแจ้งให้ชี้แจงทั้ง ๕ ครั้ง แต่กลับสรุปกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดถึง ๕ ครั้ง

๓) ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ตอบชี้แจงผู้ร้องเรื่องหนี้สินของธนาคารอินโดสุเอช จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ตามความเข้าใจของผู้ถูกร้อง โดยหวังจะได้รับคำแนะนำจากผู้ร้อง เพื่อดำเนินการอย่างถูกต้องต่อไป แต่ไม่ได้รับความสนใจจากผู้ร้อง

๔) ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕ สอบถามไปยังธนาคารอินโดสุเอช เกี่ยวกับการชำระหนี้ของผู้ถูกร้อง โดยทราบคำตอบอยู่แล้ว ตามหนังสือที่ผู้ถูกร้องชี้แจงลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เพื่อต้องการเอกสารหลักฐานไปประกอบเป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกร้อง

๓.๖.๓ ผู้ร้องตรวจสอบบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องโดยกระทำการเสมือนจงใจเอาผิดผู้ถูกร้องให้ได้ หรือละเลยที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการตรวจสอบ เพราะหลังจากทราบข้อเท็จจริงเรื่องภาระหนี้สินค้ำประกันของผู้ถูกร้องตามหนังสือของธนาคารอินโดสุเอชแล้ว ผู้ร้องไม่ได้ตรวจสอบให้ทราบถึงยอดหนี้ที่แท้จริง ทั้ง ๆ ที่ผู้ร้องมีอำนาจทำให้ผลการพิจารณาวินิจฉัยของผู้ร้องผิดไปจากความเป็นจริง และมีข้อพิจารณาว่า ข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องเป็นเท็จหรือไม่ คือ (๑) ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องมีความรับผิดชอบยอดหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท จริงหรือไม่ (๒) ณ วันที่ผู้ร้องมีมติ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องมีความรับผิดชอบหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท จริงหรือไม่ (๓) ณ วันที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องมีความรับผิดชอบหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท จริงหรือไม่ ซึ่งก็ปรากฏความจากการตรวจสอบของทนายความของผู้ถูกร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ นางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกันคนที่ ๔ (จำเลยที่ ๕ ในคดี) ได้จ่ายเงินให้แก่ธนาคารอินโดสุเอช จำนวน ๔๔,๕๗๖,๑๕๐.๘๕ บาท

ส่วนบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค ฯ ลูกหนี้ ก็ได้ติดตามเจรจากับธนาคารเจ้าหนี้เป็นระยะๆ โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือขอประนอมหนี้ไปยังธนาคารเจ้าหนี้เป็นลำดับมา จนทราบว่า ธนาคารอินโดซูเอช สำนักงานใหญ่ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส อนุมัติข้อเสนอของบริษัท เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และบริษัท ลูกหนี้ได้ชำระหนี้ จำนวน ๑๐ ล้านบาท ตามข้อตกลง ให้แก่ธนาคารเจ้าหนี้ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ดังนั้น ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องไม่มีภาระค้ำประกันเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกต่อไป หรือหนี้สำหรับผู้ถูกร้องเป็นศูนย์แล้ว

๓.๖.๔ คำร้องของผู้ร้อง รายงานผลการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. การประชุมลงมติของผู้ร้อง ถ้วนนำข้อเท็จจริงมาปรับเข้ากับบรรทัดฐานคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๔๔ ที่ว่า “จงใจ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เป็นเพียงเจตนาธรรมดาที่พิจารณาเพียงว่า ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวอยู่หรือไม่ เพียงผู้ถูกร้องรู้สำนึกในการกระทำก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษ การเลือกคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๔๔ มาปรับใช้กับกรณีของผู้ถูกร้อง เป็นกรณีมีเจตนามุ่งร้ายต่อผู้ถูกร้อง เพราะยังมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๐/๒๕๔๔ ที่วินิจฉัยให้ความหมายเพิ่มเติมว่า แม้คำว่า “จงใจ” ไม่จำเป็นต้องประกอบด้วยเจตนาพิเศษ หรือมุ่งประสงค์ เป็นพิเศษตามที่ได้อธิบายมาแล้วก็ตาม แต่การใช้คำว่า “จงใจ” นำหน้าข้อความว่า “ยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ” นั้น ย่อมมีความหมายว่า รัฐธรรมนูญ ประสงค์เห็นว่า ผู้ยื่นบัญชีต้องรู้สำนึกที่แน่ชัดพอสมควรและจำต้องมีพยานหลักฐานที่ชัดเจน หรือปราศจากข้อสงสัยอันสมควรมาแสดง ในกรณีที่พยานหลักฐานยังไม่ชัดเจนหรือยังเป็นที่ยังสงสัยอยู่ จึงไม่สมควรวินิจฉัยให้เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกกล่าวหา กรณีของผู้ถูกร้องมีพื้นฐานความเข้าใจว่า หนี้ค้ำประกัน ยังไม่ถึงเป็นหนี้แน่นอน ตราบใดที่ลูกหนี้ชั้นต้นยังสามารถเจรจากับเจ้าหนี้ได้ยังเป็นกรณีมีผู้ค้ำประกันหลายคนและแต่ละคนมีศักยภาพด้วยแล้ว ภาระหนี้อาจเคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา การพิสูจน์ความจงใจของผู้ถูกร้องไม่ควรกระทำเพียงการนำเอาคำพิพากษาของศาลที่พิพากษาว่าผู้ถูกร้องเป็นลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ชั้นต้นและผลคดีถึงที่สุด มาตีความลงโทษผู้ถูกร้อง แต่ควรพิจารณาว่า ขณะยื่นบัญชี ฯ แต่ละครั้ง มีองค์ประกอบอะไรที่สามารถบ่งชี้ได้ว่าผู้ยื่นบัญชี ฯ จงใจปกปิดรายการทรัพย์สินและหนี้สิน นั่นคือต้องพิจารณาว่า จงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่ จงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือไม่ นอกจากนั้น กรณีของผู้ถูกร้องไม่มีผู้ใดได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ เพราะหนี้สินที่มีการกล่าวหาดังกล่าว มิได้เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งหรือการใช้อำนาจรัฐ ผู้ถูกร้อง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยยกคำร้องของผู้ร้อง

๓.๗ ผู้ถูกร้องได้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้อกฎหมายเบื้องต้น คือ

๓.๗.๑ ความรับผิดชอบในฐานะผู้กำกับประกันเช่นผู้ถูกร้องนี้ มีความหมายเป็น “หนี้สิน” ตามความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓.๗.๒ หากตีความว่าเป็น “หนี้สิน” ก็มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อว่าเป็นหนี้สินประเภทที่พึงต้องกรอกรายการไว้เป็นรายการหนี้สิน ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ หรือไม่

๔. ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังคำชี้แจงของคู่กรณี และคำเบิกความของพยาน ในวันที่ ๑๓ และ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ วันที่ ๑๐ และ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ วันที่ ๒๐ มีนาคม และ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ และรับฟังคำแถลงการณ์ปิดคดีด้วยวาจาของคู่กรณีในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๖ โดยคู่กรณีได้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือในวันเดียวกันด้วย

๕. ผู้แทนผู้ร้อง (นายก้านรงค์ จันทิก) ชี้แจงและเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ความสรุป เช่นเดียวกับคำร้อง

๖. ผู้แทนผู้ถูกร้อง (นายวิชัย ทองแดง) ชี้แจงและเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ความสรุป เช่นเดียวกับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

๗. พยานฝ่ายผู้ถูกร้องเบิกความต่อศาล ๑๕ ปาก โดยพยานที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๘ ปาก คือ (๑) นายคำนวณ ชโลปดมภ์ (๒) นายปรีชา ปิตานนท์ (๓) นายสนิท จันทรวงศ์ (๔) พลตรี อินทรัตน์ ยอดบางเตย (๕) นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ (๖) นายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์ (๗) นายลิขิต ชีรเวคิน (๘) นายสฤษฏ์ อึ้งอภินันท์ และ (๙) นายสุทธิชัย จันทรอารักษ์ เบิกความในประเด็นคล้าย ๆ กัน คือ

๗.๑ ประเด็นว่า ได้รับเอกสารบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งคำอธิบายการยื่น และคำแนะนำในการยื่น ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร นั้น พยานที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาเบิกความตรงกันว่า ได้รับเอกสารดังกล่าวจากวุฒิสภาในวันไปรายงานตัว โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ไปชี้แจงด้วย ส่วนพยานที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บางรายได้รับเอกสารดังกล่าวจากสภาผู้แทนราษฎร บางรายได้รับจากพรรค และมีบางรายไปขอรับเอกสารที่สำนักงาน ป.ป.ช.

๗.๒ ประเด็นว่า เอกสารที่พยานได้รับ มีคำแนะนำในการยื่นบัญชี ๆ จำนวน ๑๕ ข้อ ด้วยหรือไม่ นั้น พยานทุกปากเบิกความตรงกันว่า ได้รับ หรือมีเอกสารคำแนะนำดังกล่าวรวมอยู่ในเอกสารชุดที่แจกด้วย

๗.๓ ประเด็นว่า พยานมีความเข้าใจข้อความในข้อ ๑๕ “กรณีการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน” ในเอกสารคำแนะนำในการยื่นบัญชี ฯ อย่างไร นั้น พยานเบิกความว่าอ่านข้อความดังกล่าวแล้วยังไม่เข้าใจ และถ้ามีกรณีค้ำประกันบุคคลใดแล้ว ก็ไม่ได้กรอกลงในรายการประเภทหนี้สินในบัญชี ฯ

๘. พยานฝ่ายผู้ถูกร้อง จำนวน ๘ ปาก เบิกความในประเด็นต่าง ๆ คือ

๘.๑ นายลิขิต ธีรเวคิน เบิกความให้ความเห็นโดยสรุป เกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ว่า การแจ้งทรัพย์สินและหนี้สินที่เป็นเท็จ ถือว่าเข้าตามมาตรา ๒๕๕ แต่ถ้าไม่มีการแจ้งที่เป็นเท็จ และไม่มีการปกปิดข้อเท็จจริง แม้จะมีเหตุผลอื่นก็ไม่น่าจะเข้าตามมาตรา ๒๕๕ เพราะไม่มีเจตนาทุจริต

๘.๒ นายกำนวน ชโลปถัมภ์ เบิกความกรณีที่นายสมศักดิ์ อัสวเรชา หรือเรื่องการทำสัญญาค้ำประกันว่า กรณีดังกล่าวได้ให้คำแนะนำแก่นายสมศักดิ์ ฯ ว่า ถ้าเป็นเรื่องค้ำประกันไม่ต้องยื่น เพราะไม่ใช่ทรัพย์สินหรือหนี้สินของบุคคลคนนั้น แต่เป็นเรื่องค้ำประกันหนี้ของบุคคลอื่นแม้จะมีคำพิพากษาของศาลแล้ว ก็ไม่ต้องยื่น

นอกจากนั้น นายกำนวน ฯ เบิกความเรื่องหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ซึ่งแจ้งตอบประเด็นข้อร้องเรียนของนายสันติ พร้อมพัฒน์ กับพวก ซึ่งมีข้อสงสัยเรื่องการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีได้ทำสัญญาค้ำประกันบุคคลอื่น ว่า ตามหนังสือดังกล่าวชี้แจงว่าผู้ยื่นมีหน้าที่ต้องแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชี ฯ สำหรับประเด็นปัญหาตามข้อสงสัยของสมาชิกวุฒิสภาเกี่ยวกับการทำสัญญาค้ำประกันบุคคลอื่น หากเห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนว่าจะต้องแสดงในรายการหนี้สินหรือไม่ ก็สมควรที่จะแสดงรายละเอียดของข้อเท็จจริงและแนบเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องในบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ก่อน เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบความถูกต้องและมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นแสดงแล้ว จะได้พิจารณาวินิจฉัยว่า เป็นรายการหนี้สินที่ต้องแสดงรายการไว้หรือไม่ เป็นรายการหนี้สินต่อไป นั้น ข้อความข้างต้นเป็นการยืนยันว่าต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง แต่ในตอนท้ายกลับกล่าวในทำนองว่าถ้ามีข้อสงสัยอย่างไร ก็ให้ยื่นไว้ก่อน ซึ่งจะทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติ ต่อไปถ้าจะมีกรณีอย่างไรในอนาคต คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรออกระเบียบข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ให้ชัดเจน

๘.๓ นายสมบัติ เชาวนปรีชา ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ เบิกความว่า ได้รับมอบหมายให้เจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารอินโดสุเอช โดยใช้ยอดหนี้เริ่มต้นที่จำเลยค้างชำระโจทก์ ประมาณ ๔๗ ล้านบาทเศษ จนกระทั่งในที่สุด ธนาคารยอมรับการชดใช้จากจำเลยที่ ๑ เป็นจำนวนเต็ม ๑๐ ล้านบาท แล้วปลดภาระค้ำประกันให้กับนายพิเชษฐ สติรชวาล จำเลยที่ ๔

๘.๔ นายถนอม วีระผล ผู้อำนวยการสายปรับปรุงโครงสร้างหนี้และขอประนอมหนี้กับลูกค้าธนาคารอินโดสุเอช เบิกความว่า ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เจรจากับลูกค้าที่มีหนี้เสียกับธนาคาร โดยเข้ารับหน้าที่ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๔๓ หนี้รายบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ มีการติดต่อเจรจากันมาตลอดทั้งเป็นหนังสือและทางโทรศัพท์ จนกระทั่งธนาคารยอมรับชำระหนี้จากบริษัท ฯ จำนวน ๑๐ ล้านบาท เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ และภาระหนี้ของผู้ถูกร้อง จำเลยที่ ๔ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ก็เป็นอันยุติลง

๘.๕ นายประมวล หุตะสิงห์ เบิกความว่า เป็นผู้ถือหุ้นบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ เมื่อปี ๒๕๓๑ และเป็นกรรมการบริษัท ฯ ในปี ๒๕๓๒ ได้ลาออกเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ โดยธนาคารอินโดสุเอช เริ่มฟ้องบริษัท ฯ กับผู้ค้ำประกัน เมื่อปี ๒๕๓๓ และเท่าที่ทราบจากนายอภิชัย ศักดิ์ชลากร กรรมการผู้จัดการใหญ่ ได้มีการหาหนทางที่จะประนอมหนี้กับธนาคารมาโดยตลอด แม้กระทั่งเมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้ว ก็ยังมีความพยายามหาแนวทางที่จะยุติหนี้จำนวนดังกล่าวอยู่ต่อไป ส่วนผู้ถูกร้องได้เข้ามาค้ำประกันให้กับบริษัท ฯ โดยไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้น ไม่ได้เข้ามาเป็นผู้บริหารและไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท ฯ แต่อย่างใด เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ พยานและนายอภิชัย ฯ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ได้ร่วมกันลงนามมอบอำนาจให้นายสมบัติ เชาวนปรีชา ทนายความ เป็นผู้เจรจาประนอมหนี้กับธนาคารอินโดสุเอช และได้เริ่มการเจรจาตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ เรื่อยมาจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๔ และมีการชำระหนี้ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับธนาคารเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ทั้งนี้ พยานได้ลาออกจากบริษัท ฯ เมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ ก่อนมีการชำระหนี้ดังกล่าว

๘.๖ นายอมรเดช อมาตยกุล เบิกความว่า ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการหน่วยแก้ไขหนี้ สำนักพหุโยธิน ๑ ธนาคารกสิกรไทย ฯ โดยรับผิดชอบหนี้รายบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ ด้วย หนี้รายการนี้เป็นหนี้ตามคำพิพากษาศาลแพ่ง คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๒๘๗/๒๕๓๖ จำนวนเงิน ๑๖,๔๒๗,๓๑๕.๖๕ บาท มีบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ เป็นจำเลยที่ ๑ ส่วนผู้ถูกร้อง เป็นจำเลยที่ ๓ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว มีกรรมการของบริษัท ฯ ๒ คน เป็นผู้เซ็นสัญญาชำระหนี้ให้กับธนาคารเป็นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้ถอนผู้ค้ำประกันทั้งหมด เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕

๘.๗ นายสมศักดิ์ อัครเวหา เบิกความว่า เป็นผู้จัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และทำหน้าที่เสมือนเป็นเลขานุการส่วนตัวของผู้ถูกร้อง ในการกรอกรายการในบัญชี ฯ ทั้ง ๕ ครั้ง เป็นเรื่องยุ่งยากต้องสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. และมีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เสมอ กรณีเรื่อง หนี้ค้ำประกัน ไม่มีช่องในรายการหนี้สินให้กรอก ได้สอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ได้รับ คำตอบว่า ไม่มีช่องหนี้ค้ำประกัน ก็ไม่ต้องกรอกหนี้ค้ำประกัน สำหรับกรณีธนาคารอินโดสุเอช ฟ้องบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ ก็ไม่ได้นำหนี้ค้ำประกันรายการดังกล่าวบันทึกในรายการหนี้สิน เพราะเป็นความเข้าใจ ตลอดมาว่า หนี้ค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องบันทึกลงในรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และในการยื่นครั้งที่ ๑, ๒, ๓ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ก็ไม่ได้ทักท้วงว่า ทำผิดแต่อย่างใด พอถึงการยื่นครั้งที่ ๔ มีแบบฟอร์ม มีคำอธิบายในการกรอก และมีคำแนะนำในการกรอกเพิ่มเติมเข้ามา เอกสารคำอธิบาย ฯ อ่านแล้วไม่มีคำอธิบายเรื่องของหนี้ค้ำประกัน ส่วนเอกสารคำแนะนำ ฯ ในข้อ ๑๕ ระบุว่า กรณีการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน ซึ่งเป็นเหมือนการย้ำความเข้าใจในสิ่งที่ได้ทำมาโดยตลอดว่า เมื่อแบบฟอร์มไม่มีช่องให้กรอกคำอธิบายก็ไม่มี จึงมาใช้คำแนะนำนี้เป็นแนวทางปฏิบัติในการกรอก การยื่นครั้งที่ ๕, ๖ และ ๗ ในเวลาต่อมาก็คงปฏิบัติเช่นเดิม คือ ไม่ใส่รายการหนี้ค้ำประกันเงินกู้ลงไป ในบัญชี ฯ ซึ่งก็ไม่ได้ได้รับการทักท้วงแต่อย่างใด จนกระทั่งถึงการยื่นครั้งที่ ๘ ผู้ถูกร้องได้รับโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม พยานเห็นว่า ตนไม่ใช่นักกฎหมาย การทำงานสมควร มีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น จึงได้ไปหารือนายคำนวณ ชโลปถัมภ์ ได้รับคำแนะนำว่า หนี้ค้ำประกัน ก็คือหนี้ค้ำประกัน แม้จะเป็นหนี้ค้ำประกันที่มีคำพิพากษาแล้ว ก็ยังถือว่าเป็นหนี้ค้ำประกันอยู่ แต่เพื่อ เป็นการแสดงเจตนาบริสุทธิ์ ถ้าหนี้ค้ำประกันรายใดที่มีการเจรจาแล้ว พอจะได้ผลสรุปคร่าว ๆ อย่างไร ก็ควรแจ้งเป็นตัวเลขให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ หากยังไม่ได้ผลสรุปอาจทำเป็นหนังสือแสดง เจตนาให้ทราบเป็นเบื้องต้นก่อน

ส่วนกรณีหนี้ของธนาคารอินโดสุเอช จำนวน ๔๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ไม่ได้ กรอกแจ้งไว้ในบัญชี แต่ได้แสดงไว้ในรายการหนี้สินเพิ่มเติมหนี้สินอื่นๆ ในการยื่นบัญชี ครั้งที่ ๘ และ ครั้งที่ ๙ โดยได้เขียนอธิบายเรื่องหนี้ค้ำประกันดังกล่าวไว้ด้วย สำหรับเหตุที่ไม่ได้ลงรายการยอดหนี้ของ ธนาคารอินโดสุเอช ซึ่งมีอยู่ตามคำพิพากษาลงไว้ในบัญชี เพราะธนาคารอินโดสุเอชเป็นธนาคารของต่างชาติ จึงไม่คุ้นเคยในการเจรจาต่อรอง ทำให้ไม่ทราบตัวเลขหนี้ที่แน่นอน ต่างกับธนาคารกสิกรไทย ฯ และ ธนาคารทหารไทย ฯ ซึ่งเป็นธนาคารในประเทศ ที่การติดต่อประสานงานค่อนข้างได้รับความร่วมมือเป็น อย่างดี อีกประการหนึ่ง ธนาคารอินโดสุเอชพยายามติดต่อกับลูกหนี้ชั้นต้น คือ บริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ โดยตรง และบริษัท ฯ ก็ได้ติดต่อกับธนาคารมาโดยตลอด พร้อมทั้งได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องและพยานทราบด้วย

ทำให้ไม่สามารถทราบยอดหนี้ที่แท้จริง และไม่ได้กรอกลงไปในการทบทวนหนี้ค้ำประกัน นอกจากนั้น เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ได้ทราบว่า นางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกันอีกคนหนึ่ง ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๕ ได้ชำระหนี้ไปแล้ว ประมาณ ๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เมื่อปี ๒๕๔๑ ทำให้เข้าใจว่า หนี้จำนวนนี้น่าจะเกือบหมดไปแล้ว ทั้งนี้จากการที่นายวิชัย ทองแดง ทนายความ ได้ไปตรวจสอบ ที่กรมบังคับคดี และขอเอกสารหลักฐานเป็นใบเสร็จรับเงินมาด้วย ตามที่ปรากฏในเอกสารแนบท้าย คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้อง ส่วนภาระหนี้ของผู้ถูกร้องที่มีต่อธนาคารอินโดสุเอช ปัจจุบันไม่มีแล้ว เนื่องจากบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค ฯ ลูกหนี้ชั้นต้น ได้เจรจากับธนาคารอินโดสุเอช เจ้าหนี้ จนมีการชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับธนาคาร และธนาคารก็ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบว่า ได้ปลดภาระค้ำประกันของผู้ถูกร้องออกไปแล้ว

นอกจากนี้ พยานยังได้เบิกความในประเด็นอื่น ๆ ดังนี้

๑) ผู้ถูกร้องเพิ่งทราบว่า ถูกตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ ที่แจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง กรณีดังกล่าว และพยานได้ร่างหนังสือชี้แจงให้ผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อ หนังสือดังกล่าว ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกร้องได้มีหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ให้พยาน เป็นผู้ยื่นหนังสือชี้แจงดังกล่าว พร้อมทั้งนำส่งพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนมีอำนาจให้ถ้อยคำต่างๆ เกี่ยวกับรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย แต่จนกระทั่งถึงวันนี้ พยานไม่ได้รับการติดต่อหรือแจ้งให้ไปชี้แจงหรือเพิ่มเติมอะไรอีก

๒) ในหนังสือชี้แจงของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้ถูกร้อง ชี้แจง เหตุผลของรายการหนี้ธนาคารอินโดสุเอช รวม ๓ ข้อ เหตุผลดังกล่าวเกิดจากความเข้าใจของพยาน ซึ่งเป็นผู้ยกร่าง ว่า (๑) ได้รับคำแนะนำมาตลอดว่า หนี้ค้ำประกันไม่ต้องกรอกในการทบทวนหนี้สินและ หนี้สิน (๒) คิดว่าหนี้ค้ำประกันรายนี้ยังมีการเคลื่อนไหวอยู่ ตัวเลขยังไม่นิ่ง (๓) ทราบว่า นางประภา วิริยประไพกิจ ได้ชำระหนี้แล้ว จำนวน ๔๔ ล้านบาทเศษ รวมราคาประเมินของบ้านที่ธนาคารยึด ไปด้วยแล้วก็เกินจำนวน ๔๘ ล้านบาท จึงเข้าใจว่า อย่างไรก็ตามดังกล่าวก็ยังคงแสดงตัวเลขที่ชัดเจนไม่ได้ เพราะถ้าแสดงว่าตัวเลขชัดเจนแล้วอาจเป็นการแสดงตัวเลขเท็จได้

๓) กรณีคำชี้แจงในข้อที่ ๒ ว่า ผู้ถูกร้องไม่สามารถที่จะแจ้งทรัพย์สินและหนี้สินได้ เพราะจะมีผลกระทบในการต่อสู้คดีในชั้นศาล นั้น พยานในฐานะผู้ยกร่างคำชี้แจงดังกล่าวให้เหตุผล ในการยกร่าง ว่า (๑) เพราะคิดว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการไม่กรอกบัญชีตัวเลขหนี้ดังกล่าวคือ ต้องการได้ตัวเลขที่ชัดเจนแจ้งต่อผู้ร้อง (๒) เกรงว่า ถ้ากรอกตัวเลขลงไปแล้ว ธนาคารจะฉวยโอกาส

นำตัวเลขดังกล่าวไปเป็นภาระหนี้สินจริง และด้วยเหตุผลดังกล่าว พยานจึงได้เขียนข้อความในตอนท้ายของหนังสือชี้แจงว่า “ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าขอชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ทราบ เพื่อจะได้มีข้อแนะนำให้ข้าพเจ้าได้ดำเนินการอย่างถูกต้องต่อไป จักขอบคุณยิ่ง” แต่ปรากฏว่า ผู้ร้องไม่ได้ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง แต่อย่างไร ซึ่งหากแนะนำว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกรอก ถ้าไม่กรอกจะได้รับผลอย่างไรแล้ว ก็จะใส่ตัวเลขลงไป ซึ่งก็ไม่ได้เกิดความเสียหายหรือเกิดผลกระทบต่อผู้ถูกร้องแต่ประการใด การที่ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง จึงคิดว่าสิ่งที่ได้ทำไปนั้นเป็นเรื่องที่เข้าใจถูกต้องแล้ว

๔) พยานในฐานะผู้จัดทำบัญชีและกรอกรายการต่างๆ ทุกอย่างแทนผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ตนไม่ใช่พนักงาน แต่เป็นนักบริหาร การจัดทำบัญชีและกรอกรายการต่างๆ ดังที่ได้กระทำไปนั้น กระทำไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตามที่ได้รับคำสั่งไว้วางใจจากผู้ถูกร้อง และยืนยันว่าตนเองรวมทั้งผู้ถูกร้อง ไม่มีเจตนาจงใจปกปิดทรัพย์สินและหนี้สินไม่ว่าในกรณีใดๆ หากจะมีความผิดพลาดบกพร่องบ้าง ก็เป็นเรื่องความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเป็นความเข้าใจผิด ซึ่งก็ได้ขอคำแนะนำจากผู้ร้องแล้ว แต่ไม่ได้รับคำแนะนำ หากได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง ก็คงจะยืนยันให้ถูกต้องได้

๘.๘ นายพิเชษฐ สติรชวาล เบิกความว่า ตนไม่ใช่พนักงาน สิ่งที่ได้กระทำไป และผู้ร้องกล่าวหา เป็นเพราะไม่ได้รับคำแนะนำจากผู้ร้อง และไม่ได้รับโอกาสให้แก้ไขข้อกล่าวหาของผู้ร้องก็ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องการทุจริตหรือการใช้อำนาจแสวงหาผลประโยชน์แต่อย่างใดประเด็นที่กล่าวหา มี ๒ ประเด็น คือ

๑) เหตุใดจึงไม่แจ้งหรือกรอกจำนวนเงิน ๔๘.๕ ล้านบาท ซึ่งเป็นหนี้จากการค้ำประกันของธนาคารอินโดซูเอช ประเด็นนี้พยาน (ผู้ถูกร้อง) ชี้แจงว่า ตนยังมีความเชื่อจนทุกวันนี้ว่า หนี้ที่ไม่ได้แจ้งไปนั้นเป็นเพราะได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่โดยตรง แม้กระทั่ง ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้ไปชี้แจงที่สภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี ๒๕๕๓ ในประเด็นนี้ที่เกิดจากการค้ำประกัน ก็ตรงกับข้อเท็จจริงที่ตนถูกกล่าวหา คือเป็นหนี้อันเกิดจากหนี้ที่ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบธนาคารอินโดซูเอช จำนวน ๔๘.๕ ล้านบาท ประกอบกับความเชื่อในเอกสารของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้รับเมื่อปี ๒๕๕๒ ได้แก่ คำแนะนำในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในข้อ ๑๕ ที่ระบุว่า หนี้ที่เกิดจากการค้ำประกันไม่ต้องแจ้ง (ที่ถูกต้อง คือ “กรณีการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน”) แม้กระนั้นก็ตามตนก็ไม่ประมาทโดยได้แจ้งไปในหนังสือชี้แจงด้วยว่า มีหนี้ที่คาดว่าอาจจะเกิดขึ้นจากการที่ได้ไปค้ำประกันในรายการใดบ้าง นอกจากนั้น แบบฟอร์มบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตั้งแต่สมัยยังเป็น ป.ป.ป. จนมาถึงเป็น ป.ป.ช. ก็ยังไม่เคยเปลี่ยน ช่องที่ให้กรอกหนี้สิน (ที่ถูกต้องน่าจะเป็น “หนี้ค้ำประกัน”) ก็ไม่มี

๒) การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการหนี้สินดังกล่าว เพราะกลัวว่าจะมีผลกระทบต่อคดี เท่ากับว่าพยานได้ประโยชน์จากการกระทำเช่นนั้น ประเด็นนี้ พยาน (ผู้ถูกร้อง) ชี้แจงว่า ตนไม่เคยคิดว่า จะได้ประโยชน์จากการที่ต้องแจ้งหรือไม่แจ้ง และที่ไม่แจ้ง เพราะตนไม่ทราบจำนวนหนี้ที่แท้จริงว่าจะต้อง รับผิดชอบเท่าไร เนื่องจากบริษัทลูกหนี้ชั้นต้นซึ่งเป็นลูกหนี้โดยตรงของธนาคารได้แจ้งให้ทราบอยู่ ตลอดเวลาว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการเจรจาและมีแนวทางที่จะตกลงยอมชดเชยกันได้ กับทั้ง ยังยืนยันด้วยว่า จะไม่ทำให้ตนต้องเดือดร้อนเพราะเป็นเพียงผู้ค้ำประกันเท่านั้น หากจะให้ตนกรอกหนี้ จำนวน ๔๘.๕ ล้านบาท แล้วมีการเจรจาประนีประนอมกันได้ ซึ่งเมื่อถึงที่สุดก็มีการจ่ายกันเพียง ๑๐ ล้านบาท จะไม่กลายเป็นการกรอกที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือ จะไม่กลายเป็นการแจ้งเท็จหรือ และ ธนาคารเจ้าหนี้จะไม่เอายอดที่แจ้งดังกล่าวไปเป็นหลักฐานเพื่อผูกมัดหรือบังคับเอากับตนในภายหลังหรือ

๕. ผู้ร้องแถลงการณ์ปิดคดีด้วยวาจาต่อศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งได้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดี เป็นหนังสือ มีเนื้อหาอย่างเดียวกัน ได้ความสรุปเช่นเดียวกับคำร้องที่ยื่น และคำชี้แจงที่มีต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีประเด็นสำคัญเพิ่มเติม จากผลในชั้นการชี้แจงของคู่กรณี และการนำพยานเข้าสืบ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ประเด็นที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนี้ดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้องเนื่องจากความรับผิดชอบของผู้ถูกร้องในฐานะผู้ค้ำประกันไม่มีสภาพเป็น หนี้สินตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แม้หนี้ค้ำประกันดังกล่าว ต่อมาศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ผู้ถูกร้องต้องรับผิดชอบกับลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งมีจำนวนตัวเลขที่แน่นอน แต่ยังคงเป็นปัญหาในเรื่องความรับผิด สุดท้ายว่าจะตกจริงแก่ผู้ใด เพราะนอกจากลูกหนี้ชั้นต้นแล้วยังมีผู้ค้ำประกันร่วมกับผู้ถูกร้องอีก อาจทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ โดยผู้ถูกร้องได้นำนายสมศักดิ์ อัสวเรชา ทำหน้าที่เลขานุการส่วนตัว ของผู้ถูกร้อง และนายคำนวน ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภา เข้าสืบเบิกความในชั้นศาล โดยนายสมศักดิ์ ฯ เบิกความว่า ในการจัดทำบัญชีของผู้ถูกร้องนั้น นายสมศักดิ์ ฯ ได้ไปที่สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อหารือกับ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. เกี่ยวกับหนี้ค้ำประกันว่าต้องกรอกรายการหรือไม่ พบเจ้าหน้าที่ชื่อ นายชาลีม อุสตัล ได้รับคำแนะนำว่า ไม่ต้องกรอก นอกจากนั้นยังได้ไปหารือ นายคำนวน ฯ ซึ่งก็ได้รับ คำแนะนำเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะนายคำนวน ฯ ได้เบิกความว่า หนี้ค้ำประกัน แม้ศาลพิพากษาแล้ว ก็ไม่ต้องแสดง นั้น

ประเด็นนี้ ผู้ร้องเห็นว่า จากพยานหลักฐานข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องถูกศาลฎีกาพิพากษา ให้ร่วมรับผิดชอบในหนี้ซึ่งบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด ผู้กู้ จำเลยที่ ๑ มีต่อธนาคารอินโดสุเอซ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท พร้อมดอกเบี้ย ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๓ เป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จ ร่วมกับผู้ค้ำประกันรายอื่นอีก ๔ คน รวมเป็น ๕ คน หนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกานั้น คือ

หนี้ที่ศาลพิพากษาให้เป็นที่สุดแล้ว ซึ่งถือเป็นที่ยุติจะโต้แย้งอีกไม่ได้ การที่ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่าความรับผิดชอบของผู้ถูกร้องในฐานะผู้ค้ำประกัน แม้ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งมีจำนวนตัวเลขที่แน่นอนแต่ก็ยังคงเป็นปัญหาในเรื่องความรับผิดชอบสุดท้ายว่าจะตกจริงแก่ผู้ใด เพราะนอกจากมีลูกหนี้ชั้นต้นแล้วยังมีผู้ค้ำประกันร่วมกับผู้ถูกร้องอีกอาจทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ จึงเป็นข้อโต้แย้งที่ไม่มีเหตุผล ไม่อาจรับฟังได้ เพราะหากยอมรับฟังข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องดังกล่าว คำพิพากษาของศาล โดยเฉพาะคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลสูงสุด ก็ไม่อาจคงความศักดิ์สิทธิ์ได้อีกต่อไป

๕.๒ ประเด็นที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ว่า คำแนะนำในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ร้องบอกเพียงว่าการค้ำประกันเงินกู้ที่ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน โดยไม่ได้บอกรายละเอียดว่าการค้ำประกันดังกล่าวรวมถึงหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่มีการฟ้องร้องและศาลพิพากษาคดีถึงที่สุดให้ชำระหนี้ด้วยหรือไม่ ทำให้ผู้ถูกร้องเข้าใจได้ว่าตนไม่ต้องยื่นบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินจำนวนดังกล่าว แม้ศาลฎีกาพิพากษาถึงที่สุด มูลหนี้ที่ผู้ถูกร้องต้องชำระก็ยังคงเป็นมูลหนี้จากสัญญาค้ำประกันเงินกู้ยู่ดี โดยผู้ถูกร้องได้นำสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เข้าสืบเบิกความในทำนองเดียวกันว่า ได้รับคำแนะนำในการยื่นบัญชี ฯ ของผู้ร้องที่อธิบายว่าการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน นั้น

ประเด็นนี้ ผู้ร้องเห็นว่า เอกสารคำแนะนำในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการไปชี้แจงการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งข้อ ๑๕ ระบุว่า “๑๕. กรณีการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน” คำแนะนำดังกล่าวถูกต้องและชัดเจนในตัวเองแล้ว แต่กรณีของผู้ถูกร้องเป็นเรื่องที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกร้องชำระหนี้แล้ว ซึ่งผู้ถูกร้องก็ทราบและรู้ดีว่าจะต้องยื่นแสดงต่อผู้ร้อง ดังที่ผู้ถูกร้องได้แสดงหน้าศาลฎีกาไทย ฯ และธนาคารทหารไทย ฯ ซึ่งเป็นหนี้ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ผู้ถูกร้องถูกศาลพิพากษาให้ต้องรับผิดชอบ ในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้ของบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ บริษัทเดียวกับที่ผู้ถูกร้องถูกศาลฎีกาพิพากษาให้ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ในการยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๕ ด้วย

๕.๓ ประเด็นที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ว่า ได้แสดงหนี้ค้ำประกันเพื่อแสดงเจตนาในการยื่นบัญชีครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๕ ไว้ในเอกสารประกอบแนบทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยแสดงว่าหนี้ค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตมีหนี้การค้ำประกันบริษัทใดบ้าง กับธนาคารใดบ้าง โดยการค้ำประกันบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ กับธนาคารอินโดซูเอช อยู่ในรายการลำดับที่ ๓ แต่ผู้ร้องก็มีได้หยิบยกขึ้นมาพิจารณา และเหตุที่ผู้ถูกร้องไม่ระบุตัวเลขที่ชัดเจนตามคำพิพากษาไว้ในแบบบัญชี ฯ เพราะเข้าใจ

โดยบริษัทผู้ใจว่าเป็นหนี้ที่ไม่แน่นอน และได้รับแจ้งจากบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค ฯ ลูกหนี้ชั้นต้นว่า สามารถชำระหนี้ได้แน่นอน ซึ่งทางบริษัทดังกล่าวชำระหนี้แล้วหนี้นั้นไม่มีอีกต่อไป และมีผู้ค้ำประกันอื่นอีก ๔ คน ไม่แน่ว่าเจ้าหนี้จะเรียกบังคับชำระหนี้แก่ผู้ค้ำประกันรายใด หากเลือกบังคับจากผู้ค้ำประกันรายหนึ่งรายใดแล้วเจ้าหนี้อาจพอใจ นอกจากนั้น นางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกันอีกรายหนึ่งได้ชำระหนี้เป็นส่วนใหญ่ให้กับธนาคารแล้ว ผู้ถูกร้องจึงเข้าใจโดยบริษัทผู้ใจว่าหนี้ดังกล่าวใกล้จะหมดแล้ว

ประเด็นนี้ ผู้ร้องเห็นว่า ที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างดังกล่าวฟังไม่ขึ้น ผู้ถูกร้องเข้าใจดีว่าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลไม่ใช่หนี้ค้ำประกันซึ่งเป็นหนี้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะผู้ถูกร้องได้แสดงหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นเพียงคำพิพากษาของศาลชั้นต้นต่อผู้ร้องในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๕ และหนี้ที่แสดงในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๕ ดังกล่าว เป็นหนี้ที่ผู้ถูกร้องต้องร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มบุคคลเดียวกันกับหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ ที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงในการยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ๕ ครั้ง เหตุผลที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงหนี้ดังกล่าวปรากฏชัดเจนในคำชี้แจงของผู้ถูกร้องต่อผู้ร้องแล้วว่า เพราะจะมีผลกระทบในการต่อสู้คดีในชั้นศาล ซึ่งก็มีน้ำหนักที่จะทำให้ผู้ถูกร้องไม่กล้าแสดงหนี้ดังกล่าว เพราะบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องที่ยื่นในตำแหน่งรัฐมนตรีต้องประกาศเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย ซึ่งถ้าผู้ถูกร้องแสดงไว้ บุคคลที่สนใจก็สามารถเข้ามาดูและตรวจสอบได้ ซึ่งก็จะกระทบในการต่อสู้คดีในชั้นศาลตามที่ผู้ถูกร้องให้เหตุผลไว้ ผู้ถูกร้องจึงไม่แสดงหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกร้องนำสืบนายสมบัติ เขวานปรีชา นายประมวล หุตะสิงห์ และนายถนอม วีระผล ถึงเรื่องการเจรจาเพื่อประนอมหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ นั้น เห็นได้ว่าเป็นการไปเจรจากับธนาคารเจ้าหนี้ ภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องถูกยึดและอายัดทรัพย์สิน เพื่อบังคับชำระหนี้ และภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องถึง ๓ ครั้งแล้ว และโดยเฉพาะธนาคารเจ้าหนี้เพิ่งได้ยินยอมปลดผู้ถูกร้องจากภาระหนี้ซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบกับบริษัท ฯ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากที่ผู้ร้องมีมติว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่แสดงหนี้ที่ผู้ถูกร้องมีภาระร่วมรับผิดชอบกับบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค ฯ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง ๕ ครั้ง และเป็นเวลาหลังจากที่ผู้ร้องยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้วินิจฉัยชี้ขาดเป็นคดีนี้ ดังนั้น ที่ฝ่ายผู้ถูกร้องนำสืบพยานดังกล่าว จึงไม่มีผลทำให้ผู้ถูกร้องไม่ต้องแสดงหนี้จำนวนนี้ในบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้องแต่อย่างใด

๕.๔ ประเด็นที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ว่า ในการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องต่อผู้ร้อง ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นอกจากผู้ถูกร้องจะได้ชี้แจงเกี่ยวกับการไม่แสดงหนี้ธนาคารอินโดสุเอช จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท แล้ว ผู้ถูกร้องยังได้ขอคำแนะนำจากผู้ร้องเพื่อจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องต่อไปด้วย แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้ให้คำแนะนำต่อผู้ถูกร้องแต่อย่างใด นั้น

ประเด็นนี้ ผู้ร้องเห็นว่า ขั้นตอนการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในส่วนของผู้ถูกร้องได้เสร็จสิ้นแล้ว ที่ผู้ถูกร้องชี้แจงตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นการชี้แจงกรณีที่ผู้ร้องได้พิจารณาถึงเหตุผลการไม่แสดงหนี้ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้ชี้แจงเหตุผลไว้ชัดเจนว่าไม่สามารถที่จะแจ้งหนี้ดังกล่าวได้ เพราะจะมีผลกระทบในการต่อสู้คดีในชั้นศาล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องทราบหรือรู้ถึงการมีหนี้สินดังกล่าวเป็นอย่างดี แต่มีเจตนาที่จะปกปิดรายการหนี้สินจำนวนนี้ไว้เพื่อประโยชน์ของตนในการต่อสู้คดีในชั้นศาล

๕.๕ ประเด็นที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ว่า การดำเนินการของผู้ร้องเป็นการดำเนินการโดยไม่เป็นธรรม กล่าวคือผู้ร้องกล่าวหาผู้ถูกร้องกระทำผิดถึง ๕ ครั้ง แต่กลับเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเพียง ๓ ครั้ง คือ การยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ และครั้งที่ ๖ นั้น

ประเด็นนี้ ผู้ร้องเห็นว่า หนี้จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาทนี้ ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงในการยื่นบัญชีต่อผู้ร้อง ทั้ง ๕ ครั้ง และผู้ถูกร้องได้ชี้แจงถึงเหตุผลของการไม่แสดงหนี้จำนวนดังกล่าวในบัญชีที่ยื่นต่อผู้ร้องชัดเจนแล้ว ตามหนังสือของผู้ถูกร้องลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงไม่มีกรณีจำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงในประเด็นเดียวกันหรือเรื่องเดียวกันซ้ำอีก

๑๐. ผู้ถูกร้องแถลงการณ์ปิดคดีด้วยวาจา และยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือ มีเนื้อหาอย่างเดียวกันได้ความสรุปทำนองเดียวกับคำชี้แจงและเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ดังนี้

๑๐.๑ ประเด็นเรื่องการจงใจฝ่าฝืน และกระทำผิดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง และฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ วรรคสาม และมาตรา ๓๖ ซึ่งผู้ถูกร้องสู้คดีว่าผู้ร้องไม่ได้ตรวจสอบบัญชีที่ผู้ถูกร้องยื่นในแต่ละครั้งทุกครั้ง นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า จากคำเบิกความของผู้แทนผู้ร้องยอมรับว่าไม่ได้ตรวจทุกครั้ง และมีได้ดำเนินการโดยเร็ว เพราะ “มีหนังสือถึงธนาคารอินโดสุเอช เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕” และในสำนวนพบว่า มีเอกสารการตรวจสอบฉบับแรกเป็นอย่างไร ส่วนการทำรายงานการตรวจสอบในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ในครั้งที่ ๒, ๔ และ ๖ ก็ยอมรับว่าไม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ถูกร้องจึงเห็นว่า ผู้ร้องกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวมาข้างต้น

นอกจากนั้น ยังปรากฏในสำนวนคดีของผู้ร้องเองว่า มีรายงานของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. (นายฉัตรชัย วีระเชวงกุล) เพียงฉบับเดียวที่แสดงถึงการตรวจสอบนี้ ซึ่งผู้แทนผู้ร้องก็ได้เบิกความยอมรับ เห็นได้ว่าเป็นการตรวจสอบเพียงครั้งเดียว เพราะเริ่มลงมือสอบถามข้อเท็จจริงไปยังธนาคารเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ ครั้นเมื่อพบข้อมูลอันสามารถกล่าวหาผู้ถูกร้องได้จึงตรวจสอบย้อนหลังลงไปถึงครั้งที่ ๑ จึงเป็นความไม่ชอบธรรม

๑๐.๒ ประเด็นการตรวจสอบที่ล่าช้า ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกร้องและประเด็นเรื่องบรรทัดฐานการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ร้องได้ลงมือตรวจสอบอย่างล่าช้า โดยพบหลักฐานว่า เพิ่งจะได้มีหนังสือสอบถามไปยังธนาคารอินโดสุเอซครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ ตามสำเนาเอกสารที่ผู้ร้องส่งมาที่ศาลรัฐธรรมนูญไม่ปรากฏข้อมูลว่ามีการเริ่มตรวจสอบจริงๆ เมื่อใดแน่ ผู้แทนผู้ร้องก็ไม่สามารถอธิบายให้เกิดความกระจ่าง และเมื่อพิจารณาจากบรรทัดฐานการวินิจฉัยของผู้ร้องเอง พบว่ามีประเด็นกล่าวหาผู้ถูกร้องทั้งหมด ๕ ประเด็น เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. (นายฉัตรชัย วีระเชวงกุล) ได้ทำรายงานความเห็นว่า ประเด็นกล่าวหาที่ ๑ ถึง ๔ ผู้ร้องมิได้มีเจตนาเห็นว่าไม่ผิด ซึ่งที่ประชุมของผู้ร้องเห็นชอบด้วยและลงมติไปตามนั้น เมื่อนำเอาประเด็นที่ผู้ร้องมีคำวินิจฉัยว่าไม่ผิดขึ้นมาพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าบรรทัดฐานที่ผู้ร้องวางไว้ในกรณีที่วินิจฉัยว่าไม่ผิดดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นคุณต่อผู้ถูกร้องได้ หากผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบเสียโดยเร็วตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นช่วงระยะเวลาที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่เป็นการเข้าใจผิด เป็นการยื่นบัญชีครั้งแรกเมื่อเพิ่งประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ ซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดในการจัดเตรียมเอกสารดังกล่าว จึงเห็นว่าไม่เป็นการจงใจ

จากบรรทัดฐานดังกล่าว หากผู้ร้องลงมือตรวจสอบบัญชีผู้ถูกร้องเสียตั้งแต่ต้น คือ ตั้งแต่ยื่นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ผู้ถูกร้องก็จะไม่ถูกพิจารณาว่าผิดในขณะนั้น และเมื่อผู้ถูกร้องได้ทราบว่าคุณตรวจสอบ สอบถามให้ชี้แจงหรือได้รับคำแนะนำในห้วงเวลานั้น (๒๕๔๐ - ๒๕๔๑) ผู้ถูกร้องย่อมสามารถยื่นแสดงรายการหนี้ค้ำประกันตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ ต่อผู้ร้องเสียให้ถูกต้อง และปัญหาในคดีนี้ก็จะไม่เกิดขึ้นอีกประเด็นหนึ่ง เจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ยื่นอาจเกิดความผิดพลาดหรือหลงลืม แต่ได้แสดงมาในภายหลังและก่อนที่ผู้ร้องจะตรวจพบ ถือได้ว่าผู้ยื่นไม่จงใจ ๑ ซึ่งผู้ร้องได้ลงมติเห็นด้วยไปแล้ว ตามรายงานการประชุมครั้งที่ ๖๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ บรรทัดฐานนี้สามารถเทียบเคียงได้กับกรณีของผู้ถูกร้อง เพราะผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยแสดงรายการเพิ่มเติมลงในเอกสารประกอบบัญชี คือการยื่นบัญชีครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔

ซึ่งเป็นการยื่นโดยไม่ทราบว่ามีผู้ร้องกำลังตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องอยู่ และปรากฏเป็นหลักฐานว่า สำนักงาน ป.ป.ช. เพิ่งสอบถามภาระหนี้ของผู้ถูกร้องไปยังธนาคารอินโดซูเอช ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ การยื่นแสดงภาระค้ำประกันในการยื่นบัญชีครั้งที่ ๘ เป็นเวลาก่อนที่ผู้ร้องจะได้รับแจ้งรายการหนี้ค้ำประกันของผู้ถูกร้องตามหนังสือของธนาคาร ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. รับเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น หากผู้ร้องยึดมั่นในแนววินิจฉัยดังกล่าวของตนเอง ก็ควรต้องวินิจฉัยด้วยบรรทัดฐานเดียวกันว่า เพราะผู้ถูกร้องได้แสดงมาภายหลัง และก่อนที่ผู้ร้องจะตรวจพบ เช่นเดียวกับกรณีที่กำลังกล่าวมา และในทางนำสืบผู้ร้องเองก็มีได้นำสืบแก้หรืออธิบายโต้แย้งข้อต่อสู้ของผู้ร้องในคดีนี้ ทั้งยังยอมรับว่ามีข้อเท็จจริงเกิดขึ้นตามวัน เวลา ที่ปรากฏตามเอกสารจริง

๑๐.๓ ประเด็นการตรวจสอบดำเนินการโดยไม่เป็นธรรม ในเรื่องการกำหนดให้ชี้แจงข้อกล่าวหา นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า จากข้อกล่าวหาของผู้ร้องว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดถึง ๕ ครั้ง คือ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จ และปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ทั้ง ๕ ครั้ง แต่ปรากฏหลักฐานจากการค้นพบของผู้ถูกร้องว่า ผู้ร้องได้เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเพียง ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๒, ๓ และ ๖ ตามหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งในทางพิจารณา ปรากฏจากคำเบิกความของผู้แทนผู้ร้องในการตอบคำถามของทนายผู้ถูกร้อง เมื่อทนายผู้ถูกร้องได้ซักถามถึงเหตุผลว่า เหตุใดจึงให้ชี้แจงเพียง ๓ ครั้ง เห็นได้ว่า ผู้แทนผู้ร้องได้พยายามบ่ายเบี่ยงที่จะตอบคำถามนี้ โดยการตอบไม่ตรงกับคำถาม โดยสรุปก็คือ ผู้ร้องไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ การกระทำของผู้ร้องเป็นการปฏิบัติที่ไม่มีบรรทัดฐาน จึงไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกร้อง

๑๐.๔ ประเด็นการปกปิดข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกร้อง นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า

๑๐.๔.๑ จากรายงานการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. (นายฉัตรชัย วีระเซวกุล) เกี่ยวกับการยื่นบัญชี ๗ ครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๕ ผู้ร้องได้ระบุไว้เหมือนกันว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นระบุในสำเนาเอกสารประกอบบัญชี ๗ ว่า หนี้สินการค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตรวม ๖ รายการ มีระบุชื่อลูกหนี้ เจ้าหน้าที่ไว้ด้วย แต่ละเว้นไม่บันทึกข้อความสำคัญเกี่ยวกับความประสงค์ของผู้ถูกร้องลงในรายงานการตรวจสอบเพื่อนำไปประกอบในรายงานการประชุมของผู้ร้อง ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๕ ได้แก่ ข้อความว่า “ข้าพเจ้าจึงขอแจ้งให้ทราบไว้ก่อนในเบื้องต้น เพื่อแสดงเจตนาในเรื่องภาระค้ำประกันหนี้สินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต” ซึ่งผู้แทนผู้ร้องก็ได้เบิกความยอมรับ ข้อความที่ถูกตัดไปนี้ (๑) เนื้อความบอกวัตถุประสงค์ที่ขอแจ้งให้ทราบไว้ก่อนในเบื้องต้น (๒) เป็นการแสดงเจตนา โดยเฉพาะเป็นการแสดงเจตนาให้รู้ว่าตนมีภาระค้ำประกันอยู่ (๓) เป็นการบอกให้รู้ความรู้สึกความเข้าใจของผู้ถูกร้องว่า รายการเหล่านี้เป็นหนี้สินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต รายละเอียดข้อความดังกล่าวหากมีปรากฏอยู่อย่าง

ครบถ้วน และมีการหยิบยกขึ้นพิจารณาแล้ว ย่อมเห็นความเข้าใจ ความบริสุทธิ์ใจของผู้ถูกร้อง และสามารถมองย้อนไปถึงขณะมีการยื่นบัญชี ฯ ในแต่ละครั้งว่า ผู้ถูกร้องมิได้จงใจที่จะยื่นเท็จ หรือจงใจที่จะปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

๑๐.๔.๒ จากรายงานการตรวจสอบตามเอกสารท้ายคำร้อง เจ้าหน้าที่ผู้ทำรายงานได้แสดงรายละเอียดคำชี้แจงในจดหมายตอบของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ไว้เกือบครบถ้วน เพื่อนำเอารายละเอียดเหล่านั้นมาเป็นประเด็นพิจารณาในระดับเจ้าหน้าที่ และในชั้นพิจารณาของผู้ร้องด้วย แต่ผู้ตรวจสอบได้จงใจละเว้นไม่บันทึกข้อความสำคัญของหนังสือชี้แจงของผู้ถูกร้องสองบรรทัดสุดท้ายของจดหมายดังกล่าว ความว่า “ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงขอชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ทราบ เพื่อจะได้มีข้อแนะนำให้ข้าพเจ้าได้ดำเนินการอย่างถูกต้องต่อไป” ซึ่งเป็นการแสดงเจตนาของผู้ถูกร้องว่า กำลังขอคำแนะนำจากผู้ร้องเพื่อนำไปดำเนินการอย่างถูกต้องต่อไป ประเด็นนี้ ผู้ถูกร้องซักถามผู้แทนผู้ร้องว่า ผู้มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ จะสามารถขอคำแนะนำจากผู้ร้องได้หรือไม่ ผู้แทนผู้ร้องตอบว่า ไม่ได้ เมื่อถามว่า การที่ไม่สามารถให้คำแนะนำได้นี้มีอยู่ในกฎหมายหรือระเบียบใดของผู้ร้องหรือไม่ ผู้แทนผู้ร้องตอบว่า อยู่ในกฎหมาย เมื่อถามว่ากฎหมายบัญญัติว่าอย่างไร กลับตอบไปอีกทางหนึ่งว่า กฎหมายบัญญัติว่าให้ยื่นทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมทั้งเอกสารประกอบที่แสดงถึงความถูกต้อง และมีอยู่จริงของทั้งหนี้สินและทรัพย์สิน ณ วันนั้นๆ จึงไม่ได้ความจริงว่า มีกฎหมายบัญญัติห้ามแนะนำไว้หรือไม่ เมื่อทนายผู้ถูกร้องถามต่อไปว่ากฎหมายห้ามมิให้แนะนำหรือเปล่า พยานซึ่งเป็นผู้แทนผู้ร้องตอบว่า “กฎหมายก็ไม่ได้ให้โอกาสคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปแนะนำว่าคนที่ยื่นผิดแล้ว จะยื่นถูกต้องอย่างไร” เห็นได้ว่า เป็นการตอบเลี่ยง เพราะผู้ถูกร้องประสงค์ซักถามเพียงการขอคำแนะนำในการดำเนินการให้ถูกต้อง แต่พยานกลับไปกล่าวถึงการยื่นผิดว่าไม่สามารถแนะนำให้ยื่นถูกต้อง ซึ่งจากการที่ผู้ถูกร้องได้ตรวจสอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๕๓ ตลอดจนประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงปัจจุบัน ไม่พบข้อห้ามใดๆ บัญญัติไว้เลยว่า ภายหลังจากยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งแล้ว ห้ามมิให้ให้คำแนะนำต่อผู้ดำรงตำแหน่งนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับการที่ผู้แทนผู้ร้องเคยไปบรรยายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้ว จะถือเป็นการให้คำแนะนำในการกรอกบัญชีหลังการยื่นบัญชี ฯ ของผู้ดำรงตำแหน่ง

เหล่านั้นหรือไม่ เพราะผู้แทนผู้ร้องยอมรับว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเหล่านั้น คือผู้ที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไปก่อนหน้านั้นแล้วทั้งสิ้น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว คำเบิกความของผู้แทนผู้ร้องในส่วนนี้ จึงไม่เป็นความจริง

๑๐.๕ ประเด็นความไม่ละเอียดรอบคอบ หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ร้องนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ร้องกล่าวอ้างในคำร้องว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยระบุอ้างว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งแสดงรายการหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ จำนวนหนี้ ๔๘,๕๘๓,๑๒๘.๒๕ บาท โดยผู้ร้องใช้วิธีการตรวจสอบเพียงมีหนังสือถึงธนาคาร ขอทราบภาระหนี้สิน เมื่อได้คำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลฎีกาแล้ว ก็นำมาตรวจสอบขยายผล โดยละเอียดไม่ยอมให้อ่านาจอที่ตนมีอยู่ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้ทราบข้อความจริงโดยอ่องแท้ และเพื่อความยุติธรรมแก่ผู้ถูกตรวจสอบ กล่าวคือ หากผู้ร้องได้ไปตรวจสอบสำนวนคดีที่ศาล ตรวจสอบจากกรมบังคับคดี เรียกหรือสอบถามข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของธนาคาร หรือสอบถามลูกหนี้ชั้นต้น หรือผู้ค้ำประกันคนอื่นๆ ก็จะสามารถทราบได้ว่ารายการหนี้สินที่เป็นปัจจุบัน ณ ขณะนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว ซึ่งแสดงว่าภาระค้ำประกันดังกล่าวของผู้ถูกร้องยังมีการเคลื่อนไหวอยู่และยังไม่แน่นอน

๑๐.๖ ประเด็นความเข้าใจในเรื่องการค้ำประกัน การกรอกแบบฟอร์มบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ๑ และความไม่แน่นอนของหนี้ค้ำประกัน นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า

๑๐.๖.๑ เนื่องจากผู้ถูกร้องไม่ใช่พนักงานกฎหมายและไม่ได้เป็นผู้กรอก จัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และจัดทำเอกสารประกอบทั้ง ๕ ครั้ง ด้วยตนเอง ผู้จัดทำจริงคือ นายสมศักดิ์ อัสวเรา ซึ่งได้มาเบิกความต่อศาลนี้ไว้แล้ว จริงอยู่ บุคคลจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายมิได้ แต่เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องกฎหมาย แต่เป็นเรื่องข้อเท็จจริงที่ว่าด้วยการกรอกแบบแสดงรายการบัญชี ๑ และเป็นเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับภาระค้ำประกันว่าจะต้องยื่นหรือไม่ต้องยื่นในบัญชี ๑ ดังกล่าว

๑๐.๖.๒ ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และนำสืบพยานหลักฐานต่อศาลว่า ผู้ถูกร้องเข้าใจโดยสุจริตว่า ภาระค้ำประกันไม่จำเป็นต้องยื่นกรอกลงในรายการหนี้สินของบัญชี ๑ เพราะ (๑) ในแบบฟอร์มบัญชี ๑ ไม่มีช่องค้ำประกัน หรือหนี้ค้ำประกันให้กรอก (๒) คำอธิบายการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ๑ ไม่มีคำอธิบายเรื่องหนี้ค้ำประกันไว้ว่า จะต้องกรอกอย่างไร (๓) นายสมศักดิ์ อัสวเรา ได้สอบถามวิธีการกรอกรายการจากเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ได้รับคำแนะนำว่า หนี้ค้ำประกันไม่ต้องกรอกรายการหนี้สิน นอกจากนั้น ในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๕ ยังได้สอบถามคำแนะนำจาก

นักกฎหมายที่มีชื่อเสียง (นายคำนวณ ชโลปถัมภ์) ได้ความอย่างเดียวกันเช่นนี้อีก (๔) คำแนะนำในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งเป็นเอกสารที่ออกมาจาก ป.ป.ช. เอง ได้มีระบุไว้ในข้อ ๑๕ ว่า “กรณีค้ำประกันเงินกู้ ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน” เอกสารนี้ ผู้แทนผู้ร้องพยายามจะปฏิเสธความถูกต้องแท้จริง แต่ผู้ถูกร้องได้นำพยานทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาเบิกความยืนยันได้ว่าเอกสารคำแนะนำดังกล่าวเป็นเอกสารของ ป.ป.ช. เอง

๑๐.๖.๓ ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำสืบพยานหลักฐานต่อศาลว่าผู้ถูกร้องเข้าใจว่า หนี้ค้ำประกันยังเป็นหนี้อันไม่แน่นอน กล่าวคือ

๑) ถูกหนี้ชั้นต้นได้แก่ บริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ ได้แจ้งต่อผู้ถูกร้องเสมอมาว่า กำลังเจรจากับเจ้าหนี้อยู่ และรับรองจะรับผิดชอบหนี้รายการนี้ ซึ่งข้อเท็จจริงนี้ได้มีนายประมวล หุตะสิงห์ กรรมการของบริษัท ฯ มาเบิกความยืนยัน นอกจากนี้ นายถนอม วีระผล เจ้าหน้าที่ธนาคารอินโดสุเอช ก็ได้เบิกความยอมรับว่า เพิ่มลูกหนี้ระบุว่า อยู่ในระหว่างเจรจากับธนาคาร

๒) จำนวนหนี้ยังไม่แน่นอน เพราะความปรากฏต่อมาว่า นางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๕ ได้ชำระหนี้ต่อธนาคารไปแล้ว จำนวน ๔๔,๕๓๖,๑๕๐.๘๕ บาท เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และนางประภา ฯ ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ ผู้ถูกร้องจึงเข้าใจว่า ภาระหนี้ของตนอาจจะหมดไปแล้ว หรือไม่ก็เหลือน้อยมาก อย่างน้อย ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ก็ได้แสดงชัดเจนว่าจำนวนหนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว เป็นการแสดงว่าหนี้ยังคงเคลื่อนไหวอยู่ ยังไม่สามารถทราบตัวเลขสุดท้ายหรือความรับผิดชอบที่ชัดเจนของผู้ถูกร้องได้

๓) ผู้ถูกร้องได้แสดงรายการหนี้ธนาคารกสิกรไทย ฯ ไว้ในรายการหนี้สินจำนวน ๒,๖๒๕,๔๕๐.๕๗ บาท ในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๙ ทั้ง ๆ ที่เป็นหนี้ค้ำประกันความข้อนี้ แม้ผู้ร้องจะนำมาใช้อ้างเป็นโทษต่อผู้ถูกร้อง โดยอ้างว่า เป็นหนี้ค้ำประกันเหมือนกัน กับเป็นหนี้ตามคำพิพากษาเหมือนกัน กรณีธนาคารกสิกรไทย ฯ ผู้ถูกร้องยื่นรายการหนี้ แต่กรณีธนาคารอินโดสุเอช ผู้ถูกร้องไม่ยื่น จึงเป็นข้อพิสูจน์ว่าผู้ถูกร้องรู้อยู่แล้วว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่น แต่ที่จริงแล้วหากผู้ร้องจะได้พิจารณาทบทวนด้วยความเป็นธรรม การปฏิบัติกับผู้ถูกร้องเช่นนี้ กลับยิ่งแสดงให้เห็นความตรงไปตรงมาของผู้ถูกร้อง เมื่อเจรจาพอทราบจำนวนที่จะต้องรับผิดชอบแล้วก็รีบแจ้งต่อผู้ร้องทันที นอกจากนั้นตัวเลขที่สำแดงไปนี้ยังเป็นการชี้ให้เห็นความไม่แน่นอนของยอดหนี้ด้วย เพราะหนี้เดิมตามคำพิพากษา คือ ๑๖,๔๒๗,๓๑๕.๖๕ บาท ข้อเท็จจริงส่วนนี้ ผู้ถูกร้องนำสืบได้ความชัดเจนโดยมีเจ้าหน้าที่ธนาคารกสิกรไทย ฯ มาเบิกความยืนยันว่า ที่นำแจ้งลงไปเพราะสามารถเจรจาจนทราบภาระที่ตนจะต้องรับผิดชอบ

จริง ๆ จึงได้แจ้งลงในบัญชีหนี้สิน อย่างไรก็ตามหนี้รายการนี้ ต่อมาไม่เหลืออยู่อีก เพราะลูกหนี้ชั้นต้น มาประนอมหนี้กับธนาคารกสิกรไทย ๆ ด้วยการจ่ายเงินจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ และถือว่าไม่มีหนี้ต่อกันแล้ว

๔) หนี้ธนาคารทหารไทย ๆ ซึ่งเป็นหนี้ตามคำพิพากษาเช่นเดียวกัน มีหนี้จำนวน ๑๖,๕๗๓,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องได้แจ้งลงไว้ในบัญชีหนี้สินในการยื่นบัญชี ๆ ครั้งที่ ๕ แต่ได้แสดงยอดหนี้ไว้เพียงจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ข้อเท็จจริงนี้ผู้ร้องได้นำมาเป็นข้อพิสูจน์ที่เป็นโทษ ต่อผู้ถูกร้องโดยมิได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้รับความเสียก่อน เพราะผู้ถูกร้องสามารถนำสืบได้ว่า ตนได้มีการเจรจากับธนาคาร ขอลดยอดหนี้ลงเหลือจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงได้ระบุแจ้งไปเป็นการแสดง ให้เห็นความตรงไปตรงมาของผู้ถูกร้อง เช่นเดียวกับในกรณีธนาคารกสิกรไทย ๆ

๕) ภาระค้ำประกันที่ผู้ถูกร้องมีต่อธนาคารอินโดซูเอช นอกจากจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพราะการชำระโดยผู้ค้ำประกันคนอื่น เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ แล้ว ยังเปลี่ยนแปลงไปอีก เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ เพราะปรากฏว่า ลูกหนี้ชั้นต้นได้ชำระเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ธนาคาร และธนาคารได้ปลดภาระค้ำประกันของผู้ถูกร้องไปหมดแล้ว ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายคำร้อง และการเบิกความของนายประมวล หุตะสิงห์ นายสมบัติ เขาวนปรีชา นายถนอม วีระผล และนายสมศักดิ์ อัสวเรชา

๖) ความเข้าใจในเรื่องภาระค้ำประกันและการกรอกแบบฟอร์มนั้น มิเพียงแต่ผู้ถูกร้องเท่านั้นที่มีความเข้าใจว่า หนี้ค้ำประกันไม่ต้องกรอกรายการหนี้สิน แต่สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่มาเบิกความที่ศาลนี้ ก็ยังเข้าใจตรงกับผู้ถูกร้อง เช่น นายคำนวณ ชโลปลัมภ์ ซึ่งเป็นนักกฎหมายที่มีชื่อเสียง และเป็นผู้ให้คำแนะนำการกรอกรายการแก่ผู้ถูกร้องด้วย ก็ยังมีความเข้าใจตรงกับผู้ถูกร้อง นายลิขิต ธีรเวคิน ซึ่งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ก็ยังเข้าใจตรงกับผู้ถูกร้อง โดยเฉพาะบุคคลที่มีข้อเท็จจริงใกล้เคียงกับกรณีผู้ถูกร้องมากที่สุด คือ พลตรี อินทรัตน์ ยอดบางเตย ซึ่งค้ำประกันผู้อื่นเหมือนกัน หนี้ค้ำประกันนั้นศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้วเหมือนกัน ก็ยังไม่ได้กรอกหนี้ค้ำประกันลงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เพราะมีความเข้าใจว่า ไม่ต้องกรอก

๗) ผู้ร้องได้พยายามยั่วอยู่ประเด็นเดียวว่า หนี้ค้ำประกันรายการนี้เป็นหนี้ที่มีคำพิพากษาโดยศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และมีการบังคับคดี ยึดทรัพย์ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ ความเป็นหนี้ชัดเจนโดยผลแห่งคำพิพากษา ไม่สามารถมี ข้อโต้แย้งในหนี้นั้นได้อีก ซึ่งดูเหมือนว่าจะถูกต้อง กล่าวคือข้อกฎหมายอาจตีความได้เช่นนั้น แต่ภายใต้

ข้อกฎหมายก็มีข้อเท็จจริงที่สามารถแปรเปลี่ยนไป และเป็นเหตุให้ความรับผิดชอบในหนี้สินนั้นแปรเปลี่ยนไปด้วย เพราะลูกหนี้อาจชำระหนี้เต็มจำนวนหรือบางส่วน จนทำให้ภาระความรับผิดชอบในหนี้ของผู้ถูกร้องลดน้อยลง หรือมีผู้ค้ำประกันรายอื่นชำระหนี้ไปบางส่วน ก็สามารถทำให้ภาระหนี้ของผู้ถูกร้องเปลี่ยนแปลงไปได้ แม้กระทั่งเจ้าหนี้ หากยินยอมลดหนี้ให้ หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้เป็นเหตุให้หนี้ลดลง ความรับผิดชอบของผู้ถูกร้องก็จะเปลี่ยนแปลงไปอีก แสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอน เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นที่ทราบโดยทั่วไป และปรากฏอยู่ในสำนวนและทางพิจารณาของศาลนี้ด้วย จึงเป็นการแสดงว่า ความเข้าใจของผู้ถูกร้องที่เห็นว่า หนี้ค้ำประกันเป็นหนี้อันยังไม่แน่นอนนั้น เป็นความเข้าใจที่ถูกต้องตามสภาพแห่งข้อเท็จจริงที่ปรากฏในท้องสำนวน

๑๐.๗ คดีเรื่องนี้ ผู้ร้องจงใจที่จะหยิบยกข้อเท็จจริงของเรื่องทั้งหมดมาปรับเข้ากับบรรทัดฐานคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๔ และยังได้ถอดลงในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ด้วย โดยอ้างคำวินิจฉัยว่า “จงใจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เป็นเพียงเจตนาธรรมดา ที่พิจารณาเพียงว่าผู้ถูกร้องรู้หรือไม่รู้ว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวอยู่หรือไม่ เพียงผู้ถูกร้องรู้สำนึกในการกระทำก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ต้องการให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีอย่างถูกต้องเท่านั้น” ผู้ถูกร้องเห็นว่า ความตั้งใจของผู้ร้องเพียงเพื่อจะอาศัยแนวคำวินิจฉัยดังกล่าว มาใช้ในการวินิจฉัยเป็นโทษต่อผู้ถูกร้องเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๐/๒๕๕๔ ที่มีการขยายความคำวินิจฉัยที่ ๑๕/๒๕๕๔ ให้ชัดเจนขึ้น ความจริงคดีเรื่องนี้สามารถพิจารณาง่ายๆ ด้วยหลักเหตุผลธรรมดา ไม่จำเป็นต้องดูเรื่องเจตนาพิเศษ ไม่ต้องวิเคราะห์ความสำนึกรู้ หลักเหตุผลง่าย ๆ ก็คือพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องจะจงใจยื่นเท็จ หรือจงใจปกปิดข้อเท็จจริงนี้ไปทำไม ถ้าจงใจยื่นเท็จ หรือปกปิด จะแจ้งให้ผู้ร้องทราบเพื่ออะไร การไม่แจ้งรายละเอียดหนี้ค้ำประกันนี้ ทำให้มีใครได้ประโยชน์ หรือเสียประโยชน์ มีแต่ผู้ร้องที่บอกว่า ผู้ถูกร้องเองจะปกปิดไว้เพื่อประโยชน์ทางคดี เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ร้องควรต้องวิเคราะห์ต่อไปว่า จริงๆ แล้วรูปคดีก็ยังคงดำเนินไปเป็นปกติ รูปคดีไม่เปลี่ยน ผลคดีไม่เปลี่ยน ที่เปลี่ยนไปในภายหลัง เพราะลูกหนี้ชั้นต้นชำระหนี้ไป ๑๐ ล้านบาทต่างหาก ธนาคารเจ้าหนี้จึงได้ถอนการยึดทรัพย์ และคดีทุกอย่างเกี่ยวกับตัวผู้ถูกร้องยุติลงแท้ที่จริงแล้ว คือความห่วงใจ ความไม่แน่ใจของผู้ถูกร้องเองต่างหากที่ไม่แน่ใจว่าควรจะทำอย่างไร จึงต้องขอคำแนะนำจากผู้ร้อง ตามข้อความตอนท้ายของหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ของผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ มิใช่เพียงต้องการให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีอย่างถูกต้องเท่านั้น แต่รัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ มีวัตถุประสงค์ในการสกัดกั้นผู้ทุจริต มุ่งประสงค์กำจัดบุคคลผู้ไม่สุจริต

ที่มีเจตนาขึ้นเท็จ มีเจตนาปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในการยื่นบัญชีนั้น ๆ ให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไป ซึ่งถือว่า เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่รุนแรง ดังนั้น การพิจารณาเพื่อให้เกิดเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงควรต้องพิจารณาพยานหลักฐานอย่างเข้มงวด

๑๐.๘ ผู้ถูกร้องแถลงว่า กรณีเรื่องนี้ ไม่ใช่เรื่องทุจริต หรือเตรียมการจะทุจริต ซึ่งผู้แทนผู้ถูกร้องก็ได้เบิกความยอมรับไว้ต่อศาลนี้แล้ว ข้อกำหนดเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อยู่ภายใต้หมวด ๑๐ ว่าด้วยการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ กรณีของผู้ถูกร้องเป็นภาระหนี้ที่เกิดจากการค้าประกันผู้อื่น มิใช่การก่อหนี้ด้วยตนเอง หนี้สินค้าประกันที่ถูกกล่าวหาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมีขึ้น เป็นเวลานาน ๑๐ ปีแล้ว โดยไม่ได้เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง ไม่มีผู้ใดได้ประโยชน์ หรือเสียประโยชน์ จากการแจ้งหรือไม่แจ้งการค้าประกันนี้ ทั้งไม่ได้ทำให้บัญชีของผู้ถูกร้องเปลี่ยนแปลงไป เพราะการที่ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกัน ก็ก่อให้เกิดสิทธิไล่เบียดด้วย ซึ่งผู้ถูกร้องต้องแสดงในรายการทรัพย์สินอยู่ดี (หากมีการวินิจฉัยว่าจะต้องยื่นรายการหนี้ค้าประกันนี้ลงในบัญชีหนี้สินด้วย) ซึ่งความข้อนี้ ผู้แทนผู้ร้องก็ได้เบิกความตอบทนายผู้ถูกร้องว่า ผู้ถูกร้องอาจแจ้งว่า มีสิทธิเรียกร้องก็ไล่ไปได้ ยื่นไปได้ไม่มีปัญหาจึงแสดงว่า การแจ้งหรือไม่แจ้งภาระหนี้ค้าประกันของผู้ถูกร้อง ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายในทางบัญชีและมีได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ใด

ผู้ถูกร้องแถลงการณ์สรุปว่า จากเหตุผล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานดังกล่าวแล้วข้างต้น เห็นว่า ผู้ร้องและเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ขาดความละเอียดรอบคอบและประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน ทั้งที่ผู้ร้องมีอำนาจอย่างสมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ในอันที่จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ เพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือมีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การไต่สวนข้อเท็จจริงหรือการวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ร้อง หรือแม้แต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ขณะที่ยังไม่ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ ก็ยังมีอำนาจอยู่ตามข้อ ๕ ของระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ และเมื่อย้อนลงไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับกรณีของผู้ถูกร้องนี้ ในช่วงที่เป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (คณะกรรมการ ป.ป.ป.) ก็ยังมีอำนาจเช่นเดียวกันนี้อยู่ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ และพระราชบัญญัติการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ผู้ร้องมิได้ใช้อำนาจนั้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอย่างครบถ้วนมาพิจารณา วินิจฉัยให้ต้องแก้ คงมุ่งประเด็นไปหาข้อสรุปที่จะวินิจฉัยกล่าวโทษผู้ถูกร้องเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึง ถึงรูปแบบการตรวจสอบที่ควรต้องกระทำอย่างละเอียด ครบถ้วน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นยุติปราศจาก ข้อสงสัย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย (๑) วินิจฉัยคำร้องของผู้ถูกร้องที่ขอให้วินิจฉัยชี้ขาด เบื้องต้นข้อกฎหมาย ฉบับลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ และ (๒) วินิจฉัยชี้ขาดให้ยกคำร้องของผู้ร้อง ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงเพิ่มเติม คำเบิกความ และ คำแถลงการณ์ ตลอดจนเอกสารประกอบ ของผู้ร้องและผู้ถูกร้องแล้ว เห็นว่า มีประเด็นเบื้องต้น ที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นโต้แย้ง สมควรวินิจฉัยก่อน ดังนี้

๑. ประเด็นว่า คำร้องเคลือบคลุม หรือไม่

ประเด็นนี้ ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า ตามคำร้องได้บรรยายว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดโดยจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และจงใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ รวม ๕ ครั้ง แต่ไม่ได้ระบุว่า เกิดขึ้นในการยื่นบัญชี ฯ ครั้งใดบ้าง นอกจากนั้นคำร้องยังได้บรรยายข้อกล่าวหาเป็น ๒ กรณี คือ กรณี ยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และกรณีปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่ในเอกสาร กล่าวเฉพาะกรณีปกปิดไม่แสดงรายการหนี้สินเท่านั้น มิได้กล่าวถึงกรณีการยื่นเท็จแต่ประการใด

พิจารณาแล้ว ผู้ร้องได้บรรยายคำร้องว่า ผู้ถูกร้องเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง รวม ๕ ครั้ง กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง โดยยื่นครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และ ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ต่อมาทราบจากการตรวจสอบของผู้ร้องซึ่งพบว่า ผู้ถูกร้อง มีความรับผิดชอบธนาคารในฐานะผู้ค้ำประกันบริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด โดยร่วมรับผิดชอบในฐานะเป็น ลูกหนี้ร่วมกับบริษัทดังกล่าว เป็นเงินจำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ ระหว่าง ธนาคารเครดิต อะกริกอล อินโดสุเอช (ธนาคารอินโดสุเอช) โจทก์ บริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด ที่ ๑ นายอภิชัย ศักดิ์ชลาธร ที่ ๒ นางกุลศิริ หรือภิกุลศิริ ศรีมาก ที่ ๓ นายพิเชษฐ สติรชวล ที่ ๔ และนางประภา วิริยประไพกิจ ที่ ๕ จำเลย ศาลฎีกามีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ (ศาลแพ่งอ่านคำพิพากษาศาลฎีกา เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕) ผู้ร้องได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการไม่แสดงหนี้สินที่มีต่อธนาคารอินโดสุเอช ตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องเป็นลูกหนี้ร่วม ไม่ทราบจำนวนหนี้ที่แท้จริงว่า เจ้าหนี้จะบังคับเอากับลูกหนี้ ร่วมรายอื่นเป็นจำนวนเท่าใด โจทก์ได้นำยึดบ้านของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องกำลังร้องขอตทรัพย์ หากต้อง

แสดงบัญชีหนี้สินจะทำให้มีผลกระทบต่อการต่อสู้คดีในชั้นศาล และผู้ถูกร้องกำลังดำเนินการเจรจากับโจทก์เพื่อชำระหนี้ในส่วนของผู้ถูกร้อง ซึ่งคาดว่าจะเจรจากันได้ หากผลการประนอมหนี้เป็นประการใด จะแจ้งให้ผู้ร้องทราบอีกครั้งหนึ่ง ต่อมาผู้ร้องขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากธนาคารอินโดสุเอช ได้รับคำชี้แจงว่า ธนาคารอินโดสุเอช ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว แต่ผู้ถูกร้องเพิกเฉยจึงได้ดำเนินการบังคับคดีโดยนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง ขณะนี้อยู่ในระหว่างร้องขอตทรัพย์ ผู้ร้องได้พิจารณาแล้วเห็นว่า หลังจากศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ทำการยึดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง เป็นที่ดินมีโฉนดจำนวน ๔ แปลง นางสุรีย์ สติธชวาล คู่สมรสผู้ถูกร้อง ได้ร้องขอตทรัพย์และขอถอนส่วนในที่ดินดังกล่าว แสดงว่า ผู้ถูกร้องได้ทราบถึงหนี้สินตามจำนวนที่ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษามาตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เป็นเวลาก่อนที่จะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ แต่ในการยื่นบัญชี ๑ ผู้ถูกร้องมิได้แสดงรายการหนี้สินจำนวนนี้ คำชี้แจงของผู้ถูกร้อง และที่ระบุในสำเนาเอกสารประกอบในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๒ ไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะให้รับฟังว่า ผู้ถูกร้องไม่ทราบถึงหนี้สินจำนวนดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เห็นว่า คำร้องของผู้ร้องได้บรรยายถึงเหตุที่ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง ระบุถึงมาตราในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง และมีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ดำเนินการอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ ผู้ร้องได้บรรยายคำร้องชัดแจ้งแล้ว ไม่เคลือบคลุมแต่อย่างใด

๒. ประเด็นว่า ความรับผิดชอบของผู้กำกับเช่นผู้ถูกร้องนี้ มีความหมายเป็นหนี้สินตามความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นั้น

รัฐธรรมนูญบัญญัติคำว่า “หนี้สิน” ไว้ในหมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตั้งแต่มาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๖ โดยไม่ได้บัญญัติบทนิยามของคำว่า “หนี้สิน” ไว้แต่อย่างใด แต่เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ ส่วนที่ ๑ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการตรวจสอบในการใช้อำนาจรัฐ โดยกำหนดให้

การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว จะถูกนำไปเป็นฐานของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น ทั้งในขณะดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองว่า มีการ เปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินอย่างผิดปกติ อันนำไปสู่การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือ การทุจริตต่อหน้าที่หรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงต้อง แสดงถึงทั้งทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้นั้นมีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชี ฯ

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา รับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ค้าประกันหนี้สิน บริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค จำกัด มีธนาคารอินโดซูเอช เป็นโจทก์ บริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค จำกัด ที่ ๑ นายอภิชัย ศักดิ์ชลาธร ที่ ๒ นางกุลศิริ หรือภิกุลศิริ ศรีมาก ที่ ๓ นายพิเชษฐ สติรชวาล ที่ ๔ และนางประภา วิริยประไพกิจ ที่ ๕ เป็นจำเลย ศาลแพ่งมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๖ ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ร่วมกันชำระหนี้ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๔ ต่อปี ในต้นเงิน จำนวน ๑๗,๕๒๘,๒๑๑.๖๕ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒.๒๕ ต่อปี ในต้นเงิน จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี ในต้นเงิน จำนวน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๓) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยให้จำเลยที่ ๕ ร่วมรับผิดชอบ ในต้นเงิน ๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ฯ ตามคำพิพากษาศาลแพ่ง คดีหมายเลขแดงที่ ๗๑๒๘/๒๕๓๖ ต่อมาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๕/๒๕๓๗ และ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ และศาลแพ่งอ่านคำพิพากษา ศาลฎีกานี้เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ให้ผู้ถูกร้องในฐานะผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบธนาคาร อินโดซูเอชร่วมกับบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค จำกัด ในหนี้จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท หนี้ตาม จำนวนดังกล่าว จึงเป็นหนี้ที่เป็นจำนวนแน่นอน เพราะเป็นหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ถึงที่สุดแล้ว หนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้วเช่นนี้ จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “หนี้สิน” ตามรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยชี้ขาดมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง...(๒) รัฐมนตรี (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย”

มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง (๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้...(๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๖ ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี โดยต้องยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และ

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง ยื่นบัญชี ๑ ต่อผู้ร้อง รวม ๕ ครั้ง คือ (๑) กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๒) กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (๓) กรณีพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วหนึ่งปี (๔) กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๕) กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (๖) กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (๗) กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (๘) กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วหนึ่งปี และ (๙) กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อแล้วหนึ่งปี ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องต้องแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว แต่ในการยื่นบัญชี ๑ ตั้งแต่ครั้งที่ ๑ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จนถึงครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการหนี้สินจำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ถูกร้องจะต้องแสดงหนี้สินจำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท นี้ ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ศาลฎีกามีคำพิพากษาให้บริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ๑ ลูกหนี้ และผู้ถูกร้อง ในฐานะผู้ค้าประกัน และผู้ค้าประกันรายอื่น ร่วมกันชำระหนี้ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท แก่ธนาคาร ๑ เจ้าหนี้ ซึ่งเมื่อศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาแล้วว่า ให้ผู้ถูกร้องรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมชำระหนี้ ให้แก่ธนาคาร ๑ โจทก์ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท และคดีถึงที่สุดแล้วเช่นนี้ หนี้ที่ศาลฎีกา พิพากษาจำนวนดังกล่าว จึงเป็นหนี้จำนวนแน่นอนที่ผู้ถูกร้องจะต้องร่วมกับลูกหนี้คนอื่นชำระให้แก่ธนาคาร ๑ และเป็นหนี้ที่แน่นอนนับตั้งแต่วันที่มีการอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา คือ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ดังนั้น ผู้ถูกร้องต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร ๑ เจ้าหนี้ ร่วมกับบริษัท ๑ ลูกหนี้ ในหนี้จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงต้องแสดงรายการหนี้สิน จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ในบัญชี ๑ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ

ปัญหาที่จะต้องพิจารณาต่อไปมีว่า ผู้ถูกร้องทราบว่ามีหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ถึงที่สุดแล้ว จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท หรือไม่ นั้น ศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ (ศาลแพ่งอ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕) เมื่อผู้ถูกร้องไม่ชำระหนี้โจทก์ โจทก์ได้ขอให้บังคับคดี และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ทำการ ยึดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ ต่อมากู้สมรสของผู้ถูกร้องได้มีการร้องขจัดทรัพย์สินและขอคืนส่วนในที่ดิน จำนวน

๔ แปลง เหตุการณ์ทั้งหมดเกิดขึ้นก่อนที่ผู้ถูกร้องจะยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ครั้งที่ ๑ ทั้งสิ้น พิจารณาจาก คำพิพากษาและพฤติการณ์ดังกล่าวแล้ว เชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องทราบว่ามีหนี้จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ตลอดมา จนถึงวันยื่นบัญชี ฯ อย่างน้อยผู้ถูกร้องก็ต้องรู้ถึงยอดหนี้ที่ศาลฎีกาพิพากษาให้ผู้ถูกร้องต้องรับผิดชอบ ในวันที่ผู้ถูกร้องถูกยึดทรัพย์ คือ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นวันก่อนที่ผู้ถูกร้องจะยื่นบัญชี ฯ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า เอกสารคำแนะนำในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เพิ่มเติมของผู้ร้อง ข้อ ๑๕ มีข้อความไม่ชัดเจน ผู้ถูกร้องจึงไม่ยื่นบัญชี ฯ นั้น ตามเอกสารคำแนะนำดังกล่าว มีข้อความว่า “กรณีการค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องกรอกรายการประเภทหนี้สิน” พิจารณาจากข้อความใน คำแนะนำดังกล่าวแล้ว เห็นว่า หนี้ของผู้ถูกร้องตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ที่ศาลฎีกาพิพากษาให้ผู้ถูกร้องร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้และผู้ค้ำประกันรายอื่น มีลักษณะเป็นลูกหนี้ร่วม เจ้าหนี้สามารถเรียกให้ผู้ถูกร้องชำระหนี้ได้เต็มจำนวน เอกสารคำแนะนำ มีความชัดเจน ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจสับสนแต่อย่างใด หมายความว่า การค้ำประกันเงินกู้ไม่ต้องแจ้ง ในบัญชี ฯ เพราะการค้ำประกันเงินกู้ นั้น ผู้ค้ำประกันยังมีได้ตกเป็นลูกหนี้จนกว่าผู้กู้จะผิดสัญญาและมี คำพิพากษาให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน ดังนั้น การค้ำประกันเงินกู้จึงยังไม่แน่นอนว่า ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ และรับผิดชอบเพียงใด ถือว่าเป็นหนี้ที่ยังไม่แน่นอน เพราะยังไม่รู้ถึงยอดหนี้ ที่ผู้ค้ำประกันจะต้องชำระ จึงไม่ต้องระบุจำนวนเงินที่ค้ำประกันในบัญชี ฯ แต่กรณีของผู้ถูกร้องเป็นกรณี ที่มีคำพิพากษาศาลฎีกาถึงที่สุดแล้วว่า ให้ผู้ถูกร้องชำระหนี้ให้ธนาคารอินโดซูเอช เป็นเงิน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ในฐานะลูกหนี้ร่วม ดังนั้น หนี้จำนวนดังกล่าวเป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้ว และผู้ถูกร้อง เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่ลูกหนี้ตามสัญญาค้ำประกันดังที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง ประกอบทั้งในคดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงหนี้ตามคำพิพากษาของศาลฎีกาจำนวนดังกล่าวที่ถึงที่สุดแล้วไว้ใน บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องไม่ได้อ้างว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน ดังที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง

ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้แสดงหนี้ค้ำประกันเพื่อแสดงเจตนาในการยื่นบัญชีครั้งที่ ๘ และครั้งที่ ๙ ไว้ในเอกสารที่ประกอบแนบท้ายบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยแสดงว่าหนี้ค้ำประกันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เหตุที่ผู้ถูกร้องไม่ระบุตัวเลขที่ชัดเจนตามคำพิพากษาไว้ในแบบบัญชี ฯ เพราะเข้าใจ โดยบริสุทธิ์ใจว่าเป็นหนี้ที่ไม่แน่นอน และได้รับแจ้งจากบริษัท นิวส์เน็ตเวอร์ค ฯ ลูกหนี้ชั้นต้นว่า สามารถ ชำระหนี้ได้แน่นอน ซึ่งทางบริษัทดังกล่าวชำระหนี้แล้ว จึงไม่มีหนี้ต่อกัน และมีผู้ค้ำประกันอื่นอีก ๔ คน

ไม่ว่าเจ้าหนี้จะบังคับชำระหนี้แก่ผู้ค้ำประกันรายใด หากเลือกบังคับจากผู้ค้ำประกันรายหนึ่งรายใดแล้ว เจ้าหนี้อาจพอใจ นอกจากนั้น นางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกันอีกรายหนึ่งได้ชำระหนี้เป็นส่วนใหญ่ ให้กับธนาคารแล้ว ผู้ถูกร้องจึงเข้าใจว่าหนี้ดังกล่าวใกล้จะหมดแล้ว

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ดังนั้น ผู้ถูกร้องซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจะต้องแสดงยอดหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ถึงที่สุดแล้ว คือ ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ซึ่งอ่านคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ไว้ในบัญชี ฯ ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อผู้ร้องเป็นครั้งแรกซึ่งยื่นเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ อันเป็นวันหลังจากที่ศาลได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาแล้ว เพราะเป็นหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีครั้งแรก และถ้าหลังจากวันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแล้ว ยอดหนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าเพราะเหตุใดก็ตาม ผู้ถูกร้องก็ไม่ต้องรับผิดชอบในตัวเลขที่เปลี่ยนแปลงนี้ เพราะมาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้แจ้งยอดหนี้ที่มีอยู่จริงในขณะยื่นบัญชี ฯ แต่ในกรณีของผู้ถูกร้อง ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงยอดหนี้ของธนาคาร ฯ เลย แม้ผู้ร้องจะเคยเตือนให้ผู้ถูกร้องทราบแล้วก็ตาม ผู้ถูกร้องกลับยื่นคำชี้แจงต่อผู้ร้องว่า ไม่อาจลงยอดหนี้สินที่มีต่อธนาคารอินโดสุเอซ (ซึ่งศาลฎีกาพิพากษาและถึงที่สุดแล้ว) ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ เพราะคดีของผู้ถูกร้องอยู่ระหว่างร้องขาดทรัพย์ การแสดงยอดหนี้ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการต่อสู้คดี (เพราะเท่ากับ ผู้ถูกร้องยอมรับว่าเป็นหนี้ธนาคาร ฯ อยู่จริง อาจเป็นผลเสียแก่รูปคดี) แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องรู้ว่ายอดหนี้ต้องแจ้งในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกครั้งที่ยื่นต่อผู้ร้อง แต่ไม่แจ้งเพราะเกรงว่าจะเสียเปรียบในการต่อสู้คดี และคดีอยู่ระหว่างการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา ซึ่งการต่อสู้คดีในชั้นบังคับคดีนั้น เป็นเพียงการต่อสู้ในเรื่องกรรมสิทธิ์ของทรัพย์สินที่ถูกยึดว่า เป็นทรัพย์ของจำเลย หรือผู้อื่นมีกรรมสิทธิ์ร่วมอยู่ด้วยหรือไม่เท่านั้น ไม่ใช่การต่อสู้ในมูลหนี้ว่า เป็นหนี้ที่แท้จริงเท่าใด อันจะเป็นเหตุให้ต้องปกปิดไว้ไม่ เพราะจำนวนหนี้จนถึงที่สุดแล้ว ถือได้ว่าเป็นหนี้ที่แท้จริง

การพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ โดยจงใจไม่แสดงหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท หรือไม่ จำต้องพิจารณาความหมายของคำว่า “จงใจ” ก่อน ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๕/๒๕๔๔ ให้ความหมายของคำว่า “จงใจ” สรุปว่า “จงใจ” เป็นเพียงเจตนาธรรมดา คือ ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวอยู่หรือไม่ เพียงผู้ถูกร้องรู้สำนึกในการกระทำก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อมุ่งประสงค์ต่อประโยชน์ที่มิชอบ หรือมุ่งประสงค์เพื่อเตรียมการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิชอบ หรือเพื่อปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริตต่อหน้าที่ และคำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๔๔

ให้ความหมายเพิ่มเติมจากคำวินิจฉัยข้างต้น สรุปว่า แม้คำว่า “จงใจ” ไม่จำเป็นต้องประกอบด้วยเจตนาพิเศษหรือมุ่งประสงค์เป็นพิเศษตามที่ได้ให้ความหมายมาแล้วก็ตาม แต่การใช้คำว่า “จงใจ” นำหน้าคำว่า “ยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ” นั้น ย่อมมีความหมายว่า รัฐธรรมนูญประสงค์เห็นว่า ผู้ยื่นบัญชี ฯ ต้องรู้สำนึกที่แน่ชัดพอสมควร และจำเป็นต้องมีพยานหลักฐานที่ชัดแจ้งหรือปราศจากข้อสงสัยอันสมควรมาแสดง ในกรณีที่พยานหลักฐานยังไม่ชัดแจ้งหรือยังเป็นที่ยังสงสัยอยู่ จึงไม่ควรวินิจฉัยให้เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกกล่าวหา นั้น

การที่ผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งในโอกาสต่างๆ รวม ๕ ครั้งแล้วแต่กรณี ตั้งแต่ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จนถึงครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ โดยผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการหนี้สินที่มีต่อธนาคารอินโดซูเอช จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท ในบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง ทั้ง ๕ ครั้ง ทั้งที่หนี้ดังกล่าว เป็นหนี้ที่ต้องรับผิดชอบและมีจำนวนที่แน่นอน เพราะมีที่มาจากหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีและหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน รวมทั้งหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน ซึ่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาได้พิพากษาระบุจำนวนตัวเลขชัดเจน ไม่ใช่หนี้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต หนี้จำนวนดังกล่าวเป็นหนี้ที่ผู้ถูกร้องทราบว่า เกิดขึ้นและมีอยู่ก่อนการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๑ ดังนั้น หนี้สินตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว จึงเป็นหลักฐานที่ชัดแจ้งหรือปราศจากข้อสงสัยถือได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ไม่มีเจตนาหรือจงใจปกปิดรายการหนี้สินดังที่ผู้ร้องกล่าวหา เพราะผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตว่า หนี้ค้ำประกันผู้อื่นยังเป็นหนี้ที่ไม่แน่นอน และไม่จำเป็นต้องยื่นแสดงเป็นรายการหนี้สินในบัญชี ฯ เนื่องจากผู้ถูกร้องได้รับแจ้งจากลูกหนี้ชั้นต้น (บริษัท นิวส์เน็ตเวิร์ค จำกัด) ว่า กำลังเจรจากับธนาคารเจ้าหนี้อยู่ หากสามารถเจรจาทำความตกลงชำระหนี้กับธนาคารเจ้าหนี้ได้สำเร็จ ผู้ถูกร้องในฐานะผู้ค้ำประกันก็จะไม่มีหนี้ต้องรับผิดชอบ และผู้ถูกร้องยังเข้าใจว่า หนี้ค้ำประกันที่ยังไม่สามารถยืนยันตัวเลขแน่นอนได้ หากระบุตัวเลขหนี้ลงไป แล้วต่อมาสามารถเจรจากับเจ้าหนี้ได้หรือมีการชำระหนี้บางส่วน การระบุดังกล่าวในบัญชี ฯ อาจเป็นเรื่องยื่นเท็จได้ ทั้งยังเข้าใจว่า หลังจากได้รับแจ้งจากนางประภา วิริยประไพกิจ ผู้ค้ำประกันอีกคนหนึ่ง ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๕ ว่า ได้ชำระเงินให้แก่ธนาคารเจ้าหนี้แล้ว จำนวน ๔๔,๕๓๖,๑๕๐.๘๕ บาท เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ภาระหนี้ของตนน่าจะหมดไปแล้ว อย่างน้อยก็เป็นการแสดงว่า จำนวนหนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว และเป็น การแสดงว่าหนี้ยังคงเคลื่อนไหวอยู่ ไม่สามารถทราบตัวเลขสุดท้ายหรือความรับผิดชอบที่ชัดเจนของ

ผู้ถูกร้องได้ นั้น เห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าว เป็นการพยายามอธิบายหรือให้เหตุผลโดยอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภายหลัง เป็นข้ออ้างที่ไม่อาจฟังหักล้างพยานหลักฐานของผู้ร้องได้ ข้อที่อ้างว่า เป็นหนี้มีจำนวนไม่แน่นอนนั้น หากผู้ถูกร้องมีความบริสุทธิ์ใจในการยื่นบัญชี ฯ ผู้ถูกร้องสามารถกระทำได้โดยการแสดงตัวเลขหนี้จำนวน ๔๘,๕๘๗,๑๒๘.๒๔ บาท เป็นรายการหนี้สินในบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง และหนี้สินรายการนี้ก็มีเอกสารหลักฐานเป็นคำพิพากษาของศาลที่สามารถแสดงประกอบการยื่นบัญชี ฯ ได้ กรณีมีข้อสงสัยว่า เหตุใดจึงมีจำนวนเท่ากันในการยื่นทุกๆ ครั้ง ก็เป็นหน้าที่ของผู้ร้อง ที่จะต้องสอบถามหรือแจ้งให้ผู้ถูกร้องไปชี้แจงได้ ส่วนประเด็นอื่นๆ ที่ผู้ถูกร้องโต้แย้งหรือกล่าวหาผู้ร้อง ได้แก่ เรื่องผู้ร้องกระทำการฝ่าฝืนและผิดรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๓ และมาตรา ๒๕๔ เรื่องผู้ร้องมิได้ดำเนินการตรวจสอบบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องโดยชอบ เรื่องผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบล่าช้า ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม เรื่องการตรวจสอบบัญชี ฯ ของผู้ร้อง กระทำโดยไม่ละเอียดรอบคอบ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเรื่องมาตรฐานการทำงานและบรรทัดฐานการวินิจฉัยของผู้ร้อง นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ร้อง ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว

ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องรู้ถึงความมีหนี้สินดังกล่าวก่อนการยื่นบัญชี ฯ แต่ไม่แสดงหนี้สินนั้นไว้ในบัญชี ฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง การไม่แสดงหนี้สินดังกล่าว จึงเป็นการจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก จำนวน ๘ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายสุจิต บุญบงการ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัศวโรจน์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างน้อย จำนวน ๕ คน คือ นายจุมพล ณ สงขลา นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เศษชาชาญ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ และพลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องไม่จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมากวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๕ มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ถูกร้องจะถูกต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่เมื่อใด พิจารณาแล้ว ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง รวม ๕ ครั้ง ในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ต่างๆ ตามคำร้อง โดยผู้ร้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี รวม ๕ ครั้ง และขณะที่ผู้ร้องมีมติและยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญจนศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ผู้ถูกร้องยังคงดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเห็นว่า ผู้ถูกร้องต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ผู้ร้องตรวจพบที่มีการกระทำ ดังกล่าว คือ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดโดยเสียงข้างมากกว่า นายพิเศษฐ สติธวาล ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความ อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และต้องห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ตรวจพบที่มีการกระทำ ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายพันธ์ จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาดู

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ